

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

OTUZ ÜÇÜNCÜ İNİKAT

7 - II - 1929 PERŞEMBE

Münderecat

	Sayfa	Sayfa
1 — Sabık zabıt hulasası	14	
2 — Havale edilen evrak	14	
3 — Müzakere edilen maddeler	14	
1 — 1111 Numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesi mucibince ihtiyat zabiti olacaklardan bazılarının bedeli nakdî vermeği tercih edüp bakayada kalarak mezkûr kanunun 86.89 ve 108 inci maddelerinden istifade ettikleri anlaşıldığından bu gibilerin bedellerinin alınıp alınmayacağına tayini hakkında $\frac{3}{164}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Millî müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları	14	
2 — Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun ikinci maddesinin tefsirine dair $\frac{3}{166}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Dahiliye, Millî müdafaa, Adliye ve İktisat encümenleri mazbataları	14	
3 — Maarif vekâleti 1928 senesi bütçesinin 709 uncu faslının 6 ncı maddesine tahsisatı munzamı verilmesi hakkında $\frac{1}{292}$, Diyanet işleri 1928 senesi bütçesinin 140 ncı faslına munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{1}{331}$, Jandarma umumî Kumandanlığı 1928 senesi bütçesine 200000 lira munzam tahsisat verilmesi hakkında	14	
		17,21
		20

1 — SABIK ZABIT HULASASI

Kâzım Paşanın Riyasetleriyle aktolunarak Teşviki sanayi kanununa müzeyyel kanun ile Kazanç vergisi kanununun muaddel 71 inci maddesinin tadillerine, Türkiye Cumhuriyeti ile Ford şirketi arasında mün'akit mukavelenamenin tasdikına ve Devlet davalarını takip eden avukat ve dava vekillerinin ücretlerine müteallik

layihaların ikinci müzakereleri icra ve kabul edildikten sonra Perşembe günü toplanmak üzere celse tatil olundu.

Kâtip	Kâtip	Reis
Tokat	Yozgat	
S. Tevfik	Avni	Kâzım

2 — HAVALA EDİLEN EVRAK

Teskereler

1 — İspirto ve İspirto içkiler Umum Müdürlüğünün 1927 senesi pilânçosu ile hesabı kat'isinin [gönderildiğine dair Başvekâlet teskeresi (Divanı muhasebat ve Bütçe encümenlerine)

Takrirler

2 — Kocaeli mebusu İbrahim Beyin Ordu, Bahriye, Jandarma zabitan ve memurini hakkındaki kanunun 11 inci maddesinin tefsirine dair takriri (Milli müdafaa ve Bütçe encümenlerine)

Mazbatalar

3 — Memurin kanununun dördüncü maddesinin (Z) fıkrasının tefsirine dair 3-228 numaralı Başvekâlet teskeresi ve [memurin kanunu muvakkat encümeni mazbatası [Ruznameye]

4 — 638 Numaralı kanunun ikinci maddesindeki keçi zatürreesine tutulupta itlaf olunan hayvanata verilecek tazminat miktarının tayin ve bu kanunun tefsiri hakkında 3-225 numaralı Başvekâlet teskeresi ve İktisat encümeni mazbatası (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 14,5

[Reis — Kâzım Pş.]

Kâtipler : Ruşen Eşref B. (AFYONKARAHİSAR) , Süreyya B. (TOKAT)

3 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

Reis — Celseyi açıyorum; ruznamenin birinci maddesindeki teklif henüz encümeden gelmemiştir. İkinci maddeye geçiyoruz .

1 — 1111 Numaralı askerlik mükelle fiyatı kanununun 109 uncu maddesi mucibince ihtiyat zabiti olacakların bazılarının bedeli nakdî vermeği tercih edüp bakayada katarak mezkûr kanunun 86,89 ve 108 inci maddelerinden isti fade ettikleri anlaşıldığından bu gibilerin bedellerinin alınup alınmayacağıнын tayini hakkında $\frac{3}{164}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları [*]

(Bütçe encümeni mazbatası okundu)

Reis — Mazbata hakkında söz isteyen

[*] 81 Numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur .

varmı ? (hayır sesleri) . Mazbatayı kabul edenler lütfen el kaldırsun ! Kabul etmeyenler el kaldırsun . kabul edilmiştir .

2 — Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun ikinci maddesinin te fsirine dair $\frac{3}{160}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Dahiliye, Millî Müdafaa, Adliye ve İktisat encümenleri mazbataları [**]

Reis — Mazbata hakkında söz isteyen varmı?

Dahiliye encümeni mazbata muharriri Addül Muttalip B. (Malatya) — Dahiliye encümeninin mazbatasının da okunmasını rica ederim. İki encümen arasında ihtilaf var-

[**] 80 Numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur .

dir ve ayrı ahkâmı ihtiva ediyor. Binaen aleyh bunun okunmasını rica ederim.

Reis — Pek ala okunsun efendim. (*Mazbata okundu*).

Reis — Söz isteyen varmı efendim?

Abdülmuttalip B. (Malatya) — Efen dim, 858 numaralı çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddesini muaddil 1225 numaralı kanunun muaddel üçüncü maddesi yol mükellefiyeti kanununa istinat etmektedir. Kanunun birinci maddesinde «Türkiyede sakin bilumum erkek nüfus 17 yaşından 60 yaşına kadar yol mükellefiyetine tabidir; ancak malüliyeti sabit olan fakirlerle bilumum talebe ve silah altında bulunan ordu ve jandarma efradı ve hyatda altı evladı olanlar bu mükellefiyetten müstesnadır» denilmektedir. Bu meyzuu muzakeremiz olan ikinci maddede yol mükellefiyetini ifa edecek ahali kendi hududu dahilinde o yerlerin kendi çiftleri ve sair sürme aletleri ianesile sürmeye ve kazmağa, mecburdur, bu mükellefiyet vaz edilmiştir, bunun tefsiri encümenimize gelince düşündük, memurların bu mükellefiyete tabi olmadığını tesbit ettik. Bunun için mazbatamızda arzedilen sebebe göre yalnız yol mükellefiyeti kanununun 1 inci maddesini okumagla iktifa edeceğim.

MADDE 11 — Yul mükellefiyeti, muvazenei umumiye ve hususiyeden maaş alan bilcümle mükellef memurin ve mustahdemini Devlete de şamil olup maaşlarından kat ve tevkif suretile nakden ifa ettirilir diyor. Eğer iktisat encümeninin mazbatasında zikir ettiği ihtihadi gibi ahali zumresinde memurinde dahil olmuş olsa idi yol mükellefiyeti kanununda 11 inci maddede bu vechile gösterilmeğe lüzüm kalmazdı,

halbuki bir çok kanunlarda, mesela belediye kanunlarında memur ve ahali için ayrı vergi ile mükellef oldukları gibi yol mükellefiyetinde de memur ve ahali böylece ayrılmıştır. Binaenaleyh biz encümenince tesbit edilen fıkrayı heyeti umumiyenin nazarı tasvibine arz ediyoruz, aksi takdirde çekirge tohumunun bulunduğu cenup cihetlerini düşünelim. Orada yol mükellefiyetine jandarma ve bilfiil silah altına alınmış olan askerler dahil değildir, diğerleri dahildir. Yani bilumum muhafızlar, kıtaati askeriye başında bulunan zabıtlar, mahkeme bankalar telgraf memurları

gibi bilumum memurlar bu mükellefiyeti ifa ettiği takdirde hidematı umumiye haleldar olur.

Hasan Fehmi B. (Gümüşane) — bilakis bu afet ortadan kalkar.

Abdülmuttalip B. (devamla) — Tefsirin son fıkrasında ki cevazı kanuniye binaen memurların alat, edevatı ziraiyelerini mükellefiyete tabi tuttuk. Adliye encümeni ilede aramızdaki intilaf yalnız bu noktadadır. Onlar yalnız alat ve edevat ziraiyesi gitmesin memur dagitsin demek istiyorlar, yoksa ahaliyi bir birinden ayırmamış değillerdir. Meskût bırakmışlardır. Binaenaleyh tefsir fıkrası için heyeti umumiyenin reyini istirham ediyorum.

Reşit B. (Gaziayıntap) — Efendiler yol mükellefiyeti kanunu mutlaktır. Yani 18 yaşında olan memur ve bilcümle ahali yola gitmekle mükelleftir, fakat bedelen mükelleftir. Bedenen mecbur değildir. İsterse bedenen çalışır, ieterse parasını verir. Buradada ahali çekirge tohumu olan yerlerde parası olanlar çalışmaz yerine amele tutup çalıştırır, parası olmayanlarda bilfiil çalışırlar, bunlar gibi memurlarında yerlerine para ile başkalarını tutup göndermeleri lazımdır. Çünkü kanun mutlaktır.

İktisat encümeninin tefsiri çok doğrudur. Onun kabulünü rica ederim. Çünkü ahali ile bunun farkı yoktur, memurlarında maaşından kat ederler, bende para veriyorum bedel gönderiyorum, çalıştırıyorum, cünki servetim var çalışmıyorum. Para verüp çalıştırıyorum. Bunun için memurlarında para ile adam tutup çalıştırması lazımdır. İktisat encümeninin mazbatasını çok doğrudur.

İktisat E. Maz. Mu. Ali Rıza B. (Mardin) — Efendim hükümet çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddesini muaddil olan kanuna tevfikân çekirge ve süne haşeresine maruz kalan mahallerdeki memurların da bu mükellefiyete dahil olup olmadıklarının tefsiri için meclisi aliye bir teskere arzediyor. Dahiliye encümeni memurların ahali den olup olmadığı(handeler)ve müdafaai milliye encümeni de memur tabiriyle ahali tabirinin esasen bedeli nakdisi meyamında bulunduğuna ve binaenaleyh memur ve ahali tabirinin ayrı ayrı olduğuna işaret ediyor. Halbuki yol mükellefiyeti kanununda Türkiyede sakin bilcü-

mle erkek nüfus demekle ve 18 yaşından itibaren yol mükellefiyetine tabi bulunduğu zikredilmektedir. 11 inci madde, memurların ahali denildiğine ve memurların maaşlarından ne suretle katedileceğine dair dirki buda memurların ahali tabirine dahil olduğunu sarahaten beyan eder. Yani feyit eden bir maddedir.

Binaenaleyh mademki yol mükellefiyetini ifa edecek ahali denilmektedir. Ve ahali tabirinin içerisine memurlarda dahildir. Binaenaleyh tefsire mahal yoktur. Memurlarda çekirge istilasına maruz mahallerde bu mükellefiyete dahil olacaktır. Esasen bunun böyle olduğu şimdiye kadar kanunun meriyeti tarihinden itibaren memurlarında iştirak etmesi ile sabittir. şimdiye kadar çekirge kanunu mucibince memurlarda bu mükellefiyeti ifa etmektedirler. Binaenaleyh iktisat ve Adliye encümenlerinin tekliflerinin kabulünü rica ederim .

Da. E. Reisi Faik B. (Tekirdağı) — Efendim, eğer mevzuu bahs olan mesele Malî bir mükellefiyet olsaydı memurların hiç bir suretle bu mükellefiyetten tefrikine imkân olmazdı. fakat bedenî mükellefiyete taalluk ettiği zaman zanediyorumki bu şekilde düşünmenin imkânı yoktur . Bazı muhterem arkadaşlar buyurdularki Çekirge ve sune bir afettir, bu afetten memleketi kurtarmağa matuf mükellefiyet memur ve gayri memur bütün halka şamildir ve öyle olmak lâzımdır dediler. Bendenizde diyorumki harp çekirgeden ve diğer afetlerden daha mühim bir afettir, bunu karşılamak ve memleketin hukukunu muhafaza ve müdafaa etmek için herkese terettüp eden mükellefiyetten bir kısım memurlar istisna edilmektedir . aceba sebebi nedir ?

Hidematı umumiyenin halelden kurtarılması için çekirge ve saire vesilesile bütün memurları mükellef tutarak bu vazifeye sevk edilmeleri dolayısıyla aceba daha mühim hadisata ve memleketi işgal edecek vakayie sebep olmaz mı ? Dahiliye encümeni tefsirini yaparken bu noktai nazardan hareket etti ve hiç bir vakit memleketin hidematı umumiyesine tamamen sekte iras edecek bir maksadla bu kanunu yapmamıştır. Onun için bu tefsiri huzuralinize arzetti.

Süleyman sırrı B. (Yozgat) — Efen-

dim, Faik B. efendi Çekirge mücadlesinin mali bir mükellefiyet olmayup bedenî bir mükellefiyet olduğu , eğer malî mükellefiyet olsaydı memurların istisnası lazım gelmezdi, malî olmayup bedenî mükellefiyet olduğu için ve elbette vazifenin sektedar olmaması için bizzat istisna edilmiştir buyurdular. Vol mükellefiyeti de aslan bedenî mükellefiyettir. Fakat halk muhayyerdur isterse para verir isterse çalışır memura gelince memur para vermekle mükelleftir , mademki yol yapmakla memur mükelleftir o halde çekirge kanununun o maddesinde yol mükellefiyetine istinat ettiğinden demek olurki memur çekirge mücadeleside mükelleftir. Sonra memur ahali midir? evet halk dandır, ahali dandır, teşkilatı esasiye kanununun 69 uncu medesinde sınıf imtiyazı yoktur memur dahi ahali gibi çekirge mükellefiyetine tabidir. (*Bravo sesleri*) Yapamazlarsa yol kanununda olduğu gibi para verirler.

Abdülmuttalip B. (malatya) — Efendim; Dahiliye encümeninin fıkrai tefsiriyesinde ve mazbatasında böyle bir sınıf farkı yoktur yol mükellefiyeti umumidir ve bedenidir yalnız Türk vatandaşlarına değil Ecnebilere de şamildir: Türkiyede ikamet tesis edipde altı aydan fazla oturan Ecnebililer de bu vergi ile mükelleftir. Yalnız mükellefiyin evsafı vardır çekirge kanununun mükellefiyetinde olduğu gibi bedenidir para da verebilir ve aynı zamanda mükellefiyeti bedenen ifa ediyorsa senede altı günden az ve on iki günden çok olmayacaktır, salisen: bu maddeleri Meclisi umumiler tayin edecektir, yani ahalinin işi az olduğu vakitleri tayin edeceklerdir. Çekirge için vaz olunan kanunda bu vaziyetler yoktur. Ahalinin ve memurların en meşgul zamanında böyle bir çekirge afeti olsa fıkrai tefsiriye mucibince her kes bu mükellefiyete iştirak etmek mecburiyetindedir. zanedirim vaziyet karşısında amelî hayat ne kadar mutazzarır olur malumu alinizdir.

Selahattin B. (kocaeli) — çekirge gelirken telğirafını çeker ?...

Reis — başka söz isteyen yoktur . iktisat encümeninin mazbatasını evvela reyinize arz edeceğim. kabul edilmezse ondan sonra dahiliye encümeni mazbatasını reyinize arz ederim İktisat encümeni mazbatasını kabul edenler el kaldırsın etmiynler ... edilmiştir.

3 — Maarif vekâleti 1928 senesi bütçesinin 709 uncu faslının 6 ıncı maddesine tahsisatı munzamma verilmesi hakkında $\frac{1}{339}$, Diyanet işleri 1928 senesi bütçesinin 140 ıncı faslına munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{1}{331}$, Jandarma umum kumandanlığı 1928 senesi bütçesine 220,000 lira munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{1}{335}$, Rüşumat umum müdürlüğü 1928 senesi bütçesinin bazı fasıllarında münakale yapılması hakkında $\frac{1}{338}$, İktisat vekâleti 1928 senesi bütçesinin 810 uncu distofajın darülistihzarı faslının mezkûr bütçeye merbut (T) cetveline ithaline dair $\frac{1}{342}$, Yeni Türk harflerinin istilzam ettiği masarif karşılığı hakkında $\frac{1}{343}$, Millî müdafaa vekâleti Bahriye bütçesinin bazı fasılları arasında münakale icrasına dair $\frac{1}{348}$, İmalatı harbiye umum müdürlüğü 1928 senesi bütçesinin bazı fasılları arasında münakale yapılmasına dair $\frac{1}{355}$, Millî müdafaa vekâletinin 1928 senesi bütçesinin bazı fasılları arasında münakale yapılması hakkında $\frac{1}{356}$ numaralı kanun layihalarla İdare heyetinin, Büyük Millet Meclisi 1928 senesi bütçesine munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{3}{83}$ numaralı kanun teklifi ve Bütçe encümeni mazbatası [*]

Reis — Kanun layihasının heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen yarı? (Hayır sesleri) maddelere geçilmesini kabul edenler...etmiyenler... kabul edilmiştir.

Muhtelif devairin 1928 senesi bütçesine tahsisatı fevkalade ve munzamma itasına ve bazı münakale ve imhalar ve kadrolarla fasıl unvanlarında tadilat icrasına dair kanun

MADDE 1 — Maarif Vekâleti 1928 senesi bütçesinde [Memaliki ecnebiyeden lise ve orta mekteplere tahsile gelecek talebe masrafı] namile 709 uncu fasılda yeniden açılan 8 inci maddeye 30 000 lira tahsisatı fevkalâde olarak vazedilmiştir.

Reis — Maddeyi kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir .

MADDE — 2^e Merbut [1] numaralı cetvelde kösterildiği veçhile bazı devairin 1928 senesi bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddelerine ceman 352 066 lira tahsisatı munzamma olarak ilave edilmiştir .

[*] 85 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

[1] NUMARALI CETVEL

F.		Lira
1	B. M. M. âza tahsisatı ve murakıp hakkı huzuru	8100
	Reis — Mütalea varmı efendim ? (hayır sesleri) kabul edilmiştir .	
F.		Lira
2	Âza harcırahı	20000
	Reis — kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lira
6	Uzaklık ve bahalılık zammı	450
	Reis — kabul edenleri .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lira
12	Tamir ve işletme	500
	Reis — kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir .	
F.		Lira
13	Defatir ve evrakı matbua	2000
	Reis — Kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lira
15	Mesarifi tesisiye	240
	Reis — Kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lirâ
18	Matbaa işletme masarifi	1500
	Reis — Kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lira
21	İnşaat ve tamirat	17066
	Reis — Kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lira
22	Tesisat ve demir baş	7000
	Reis — Kabul edenler ... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
	Diyanet İşleri reisliği	
F.		Lira
146	Uzaklık ve pahalılık zammı	11200
	Reis — Kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
	Umum Jandarma Kumandanlığı	
F.		Lira
482	Tenvir ve teshin	20000
	Reis — Kabul edenler .... etmiyenler .... kabul edilmiştir.	
F.		Lira
492	Hayvan yem bedeli	200000

Reis — Kabul edenler .... etmiyenler ....
kabul edilmiştir.

Maarif Vekâleti

F. Lira
718 Yeni Türk harflerinin istilzam
eylediği masraf 64,000

Reis — kabul edenler .... etmiyenler ....
kabul edilmiştir.

(İkinci madde tekrar okundu)

Reis — Maddeyi kabul edenler .... etmi-
yenler .... kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Muhtelif devairin 1928
senesi bütçelerinin merbut [2] numaralı
cetvelde muharrer fasıl ve maddeleri arasında
cem'an 391 500 lirahk münakale icra
edilmiştir.

[2] NUMARALI CETVEL

F.	M.	Muhassasatın nevi	Tenzili.	Zammı.
Rüsumat umum müdürlüğü				
276		Uzaklık ve pahalık zammı	6 500	
274	1	Vilâyat müstahdemini daimesi ücreti		6 500
Milli Müdafaa Vekâleti				
867		Faşlı mahsus	350 000	
876		Şehitlikler masarifi	15 000	
872		İnşaat ve tamirat		365 000
		Yekûn	365000	365 000
Bahriye				
909	1	Levazımı müteferrika	4 500	
908	2	Techizat		1 000
921		Bahriye matbaası işletme mastafı		3 000
		Yekûn	4 500	4 500
İmalatı harbiye				
940		İkramiye	4 000	
954		Tetkik ve tecrübe heyetleri masarifi	500	
958	5	Tesisatı cedide ve tevsiat	11 000	
937		Mefruşat ve demirbaş		2 000
938	2	Kırtasiye		200
939		Müteferrika		8 000
941	1	Bedeli icar		500
	2	Masarifi muhakeme		200
	3	Defatir ve evrakı matbua		1 000
		Fasıl yekûnu		1 700
943	1	Masarifi tesisiye		1 200
946	2	Yem		2 000
950		Kütüp ve resâil		400
		Yekûn	15 500	15 500
Umumi yekûn			391 500	391 500

Reis — Üçüncü maddeyi kabul edenler... | senesi bütçelerinin merbut [3] numaralı cetvelde
etmiyenler ... kabul edilmiştir. | muharrer fasıl ve meddelerinden ceman

MADDE 4 — Muhtelif devairin 1928 | 106 700 liralık tahsisat imha kılınmıştır.

(3) NUMARALI CETVEL

F.	M.	Muhassasatın nevi	ra
Büyük millet meclisi			
8		Mefruşat	1 000
13	3	Melbusat	500
			Yekûn
			1 500
Diyanet işleri Reisliği			
143		Vilâyet memurini maaşatı	500
145		Tahsisatı fevkalâde	1 700
148		Müstehikkım ilmiye	
	1	Maaş	800
	2	Tahsisatı fevkalâde	4 000
			Fasıl Yekûnu
			4 800
161	1	Muayyenat	4 200
			Yekûn
			11 200
Maliye vekâleti			
176		Tahsisatı fevkalâde	10 000
Dahiliye vekâleti			
344		Vilâyet memurini maaşatı	2 000
346		Tahsisatı fevkalâde	6 000
			Yekûn
			8 000
Adliye vekâleti			
634		Vilâyet memurini maaşatı	10 000
Maarif vekâleti			
676		Tahsisatı fevkalade	26 000
Nafia vekâleti			
757	1	Devlet demir yolları ve limanları idaresi bütçesine muavenet	25 000
İktisat vekâleti			
774		Vilâyet memurini maaşatı	5 000
776		Tahsisatı fevkalade	10 000
			Yekûn
			15 000
Umumi yekûn			106 700

Reis — Dördüncü maddeyi kabul edenler .. etmiyenler .. kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Rüşumat müdüriyetiumuniyesi 1928 senesi kadrosunun vilayat memurinin ve müstahdemini kısmında merbut [4] numaralı cetvelde gösterildiği vechile tadilat icra olunmuştur.

Reis — Beşinci maddeyi kabul edenler ... Kabul etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Rüşumat müdüriyeti umumiyesinin 1928 senesi Bütçesinin 296 ıncı faslı unvanı [Bahri ve Berrî muhafaza vesaiti masrafı] suretinde tadil edilmiştir.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Kabul etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 7 — İktisat vekâletinin 1928 senesi bütçesinin 810 uncu [Distofajın darül-istihzarı] faslı bütçe kanununun 8 inci madde sine merbut [T] cetveline ithal olunmuştur.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Reis — maddeyi kabul edenler ... etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Bu kanunun ahkâmının icraya Maliye Vekili memurdur.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... etmiyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini tayini esamile reyinize arz edeceğim. rey vermiyen varsa luffen reylerini istimal buyursunlar . Âra istihsalı hitam bulmuştur.

Efendim : Muhtelif Vekâletler bütçelerine tahsisatı munzamma verilmesi ve fasıllar arasında münakale icrasına dair kanuna 193 zat rey vermiştir . Muâmele tamamdır . 193 reyle kanun kabul edilmiştir .

4 — *İstanbul Polis ser komiserlerinden İbrahim Fevzi Beyin, Millî mücadeledeki hizmetine binaen İstiklal madalyası ile taltifi hakkında $\frac{3}{15}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Millî Müdafaa encümeni mazbatası [*]*

Reis — Mazbatayı kabul edenler ... kabul etmiyenler ... kabul edilmiştir.

Ruznamemizde daha iki madde vardır . Hariciye vekâletine aittir . Vekil B. ve Vekâletten kimse bulunmadığı için nizamname mucibince bir defaya mahsus olmak üzere tehir ediyoruz .

Pazartesi günü toplanmak üzere inikada nihâyet veriyorum .

Kapanma Saati : 14,55

[*] 82 Numaralı matbuua zaptın sonuna merbuttur .

TASHİH

Otuz ikinci inikadın havale edilen evrak kısmındaki 13 numaralı muhtelif devair bütçelerinde münakale icrası hakkındaki layihalara aşağıdaki layiha da ilave edilecektir :

İktisat vekâleti 1928 senesi bütçesinin 810 uncu distofajın darülistihzarı faslının, mezkûr bütçeye merbut (T) cetveline ithaline dair $\frac{1}{342}$ numaralı kanun layihası.

Muhtelif devairin 1928 senesi bütçelerine tahsisatı fevkalade ve munzamma itasına ve bazı münakale ve imhalar ve kadrolarla fasıl unvanlarında tadilat icrasına dair kanunun neticesi arası

[Kanun kabul edilmiştir]

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 193
Kabul edenler	: 193
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 127
Mühaller	: 2

[Kabul edenler]

<i>Adana</i>	Memet Akif B.	İsmail Kemal B.	<i>Gireson</i>
Hilmi B.	Osman Niyazi B.	İsmet B.	Kâzım B.
Kadri B.	Sadık B.	Ziya B.	<i>Gümüşane</i>
Zamir B.	<i>Bayazıt</i>	<i>Diyaribekir</i>	Hasan Fehmi B.
<i>Afyon kara hisar</i>	İhsan B.	İshak Refet B.	Şevket B.
Ali B.	Şefik B.	Ruştü B.	<i>İçel</i>
İzzet Ulvi B.	<i>Bilecik</i>	Zekâyî B.	Emin B.
Ruşen Fşref B.	Rasim B.	<i>Edirne</i>	<i>İzmir</i>
<i>Aksaray</i>	<i>Bittlis</i>	Hasan Hayri B.	Ahmet Enver B.
Besim Atalay B.	İlyas Sami B.	Şakir B.	Hüseyin B.
<i>Amasya</i>	Muhiddin Namî B.	Zeki Mesut B.	Kâmil B.
İsmail Hakkı B.	<i>Bolu</i>	<i>Elaziz</i>	Mustafa Rahmi B.
Nafiz B.	Dr. Emin Cemal B.	Hasan Tahsin B.	Münür B.
<i>Antalya</i>	<i>Burdur</i>	Hüseyin B.	Saraç oğlu Şükrü B.
Ahmet Sakı B.	Mustafa Şeref B.	Mustafa B.	<i>Isparta</i>
Dr. Cemal B.	<i>Bursa</i>	Nakittin B.	Hâkim Rıza B.
Rasih B.	Esat B.	<i>Erzincan</i>	Hüseyin Hüsnü B.
<i>Ankara</i>	Muhlis B.	Abdülhak B.	İbrahim B.
Halit Ferit B.	Mustafa Fehmi B.	Aziz Samih B.	Mükerrem B.
İhsan B.	<i>Cebelibereket</i>	<i>Erzurum</i>	<i>Istanbul</i>
Rifat B.	Ali Rıza B.	Asım B.	Abdülhak Hamit B.
Sami B.	Naci Pş.	Aziz B.	Akçora oğlu Yüsuf B.
Şakir B.	<i>Çanakkale</i>	D.r Ahmet Fikri B.	Dr. Nureddin Ali B.
Talat B.	Memet B,	Nafi Atuf B.	Edip Servet B.
<i>Artüvin</i>	Samih Rifat B.	Nafiz B.	Tevfik Kâmil B.
Asım B.	Şükrü B.	Tahsin B.	Ziyaettin B.
<i>Aydın</i>	Ziya Gevher B.	<i>Eskişehir</i>	<i>Kars</i>
Emin Fikri B.	<i>Çankırı</i>	Ali Ulvi B.	Baha tali B.
Dr. Reşit Galip B.	Mustafa Abdulhalik B.	Sait B.	Dr. Sadrettin B.
Mitat B.	Rifat B.	<i>Gazi Ayıntap</i>	Faik B.
<i>Balikesir</i>	Talat B.	Ahmet Remzi B.	Halit B.
Ali Şuuri B.	Ziya B.	Ali Cenani B.	<i>Kastamoni</i>
Emin B.	<i>Çorum</i>	Ferit B.	Ali Rıza B.
Fahrettin B.	Dr. Mıstafa B.	Reşit B.	Cemal B.
İsmail Hakkı B.		Şahın B.	Haşan Fehmi B.

Refik B.
 Velet B.
Kayseri
 Ahmet Hilmi B.
 Hasan ferit B.
 Reşit B.
Kırşehir
 Hazim B.
 Lutfi Müfit B.
Koca eli
 İbrahim B.
 İbrahim Süreyya B.
 Ragıp B.
 Reşit saffet B.
 Salâhattin B.
Konya
 Ahmet Hamdi B.
 Fuat B.
 Hüsnü B.
 Kâzım Hüsnü B.
 Mustafa B.
 Naim Hazim B.
 Refik B.
 Zülhtü B.
Kütahya
 Cevdet B.
 İsmail Hakkı B.
 Niyazi Asım B.
 Nuri B.

Ragıp B.
Malatya
 Abdülmuttalip B.
 Dr. Fazıl Berki B.
 Vasıf B.
Manisa
 Akif B.
 Dr. Saim B.
 Kâni B.
 Kemal B.
 Yaşar B.
Maraş
 Abdülkadir B.
 Memet B.
 Mitat B.
 Nureddin B.
Mardin
 Abdürrezzak B.
 Ali Rıza B.
 İrfan Ferit B.
Mersin
 Ali Münif B.
 Hakkı B.
Muğla
 Ali Nazım B.
 Nuri B.
 Şükrü Kaya B.
Niğde
 Galip B.

Halit B.
Ordu
 H. Falri B.
 Hamdi B.
 İsmail B.
 Şevket B.
Rize
 Akif B.
 Ali B.
 Atıf B.
 Esat B.
 Fuat B.
Samsun
 Adil B.
 Ali Rana B.
 Avni B.
 Ethem B.
Sürt
 Halil Hulki B.
Sinop
 Refik İsmail B.
Sivas
 Rahmi B.
 Şemseddin B.
 Ziyaettin B.
Ş. Karahisar
 İsmail B.
 Tevfik B.

Tekirdağı
 Celâl Nuri B.
 Faik B.
Tokat
 Bekir lutfi B.
 Hüseyin Hüsnü B.
 Mustafa Vasfi B.
 Süreyya Tevfik B.
 Şevki B.
Tırabızon
 Abdullah B.
 Arif B.
 Daniş B.
Urfa
 Dr. Refet B.
 Ferit Celâl B.
 Mahmut B.
 Refet B.
Van
 Hakkı B.
Yozgat
 Hamdi B.
 Süleyman sırrı B.
Zonguldak
 Halil B.
 Hüsnü B.
 Memet Nazif B.
 Ragıp B.

Reye iştirak etmeyenler

Adana
 kemal B.
Afyoukarahisar
 Haydar B.
 İzzet B.
 Musa Kâzım B.
Aksaray
 Kâzım B.
 Neşet B.
Amasya
 Esat B.
Antalya
 Hasan Sıdkı B.
 Süleyman Şevket B.
Ankara
 Ali B.
 Gazi Mustafa Kemal
 Pş. [Rs. C.]

Artvin
 Memet Ali B.
Aydın
 Dr. Mazhar B.
 Tahsin B.
Balıkesir
 Hayreddin B.
 Kâzım Pş. (B.M.M.R.)
 Memet Cavit B.
Beyazıt
 Halit B.
Bilecik
 Asaf B.
 İbrahim B.
Bitlis
 Mühiddin B.
Bolu
 Cevat Abbas B.

Falih Rıfka B.
 Şükrü B.
Burdur
 Salih Vahit B.
Bursa
 Ahmet Münür B.
 Asaf B.
 Baktiriyolok Refik B.
 Dr. Şefik Lutfi B.
 Esat B.
 Refet B.
 Seniş B.
Celibereket
 Avni Pş.
Çorum
 Münür B.
Denizli
 Dr. Kâzım B.

Emin arslan B.
 Haydar Rüştü B.
 Mazhar Müfit B.
 Necip Ali B.
 Yusuf B.
Diyaribekir
 Kâzım Pş
Edirne
 Faik B.
Elaziz
 Fazıl Ahmet B.
Erzincan
 Saffet B.
Erzurum
 Necip Asım B.
Eskişehir
 Emin B.
 Dr. İsmail Besim Pş.

Gaziayıntap
Kılıç Ali B.
Gireson
Hacim Muhittin B.
Hakkı Tarık B.
Şevket B.
Tahir B.
Gümüştane
Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Hakkâri
İbrahim B.
İçel
Hakkı B.
İzmir
Dr. Tevfik Rüştü B.[V.]
Mahmut Esat B. [V.]
Mahmut Celal B.
Osman zade Hamdi B.
İstanbul
Ahmet Rasim B.
Dr. Hakkı Şinasi Pş.
Dr. Refik B. [V.]
Fuat B..
Hamdi B.
Hamdullah Suphu B.
Haydar B.

Hüseyin B.
İhsan Pş.
Sureyya Pş.
Kars
Ağa oğlu Ahmet B.
Kaştamonu
Memet Fuat B.
Kayseri
Dr. Burhanettin B.
Dr. Halit B.
Kırklareli
Dr. Fuat B.
Memet nahit B.
Şevket B.
Kırşehir
Yahya Galip B.
Kocaeli
Kemalettin B.
Kılıç oğlu Hakkı B.
Konya
Musa Kâzım B.
Nevzat B.
Tevfik fikret B.
Kütahya
İbrahim B.
Recep B. [V.]

Malatya
Dr. Hilmi B. [Hasta]
İsmet Pş. [Bş. V.]
Mahmut Nedim B.
Manisa
Bahri B.
Memet Sabri B.
Mustafa fevzi B.
Osman B.
Mardin
Nuri B.
Yakup Kadri B.
Muğla
Yunüs Nadi B.
Niğde
Ata B.
Faik B.
ordu
Ricai B.
Rize
Hasan Cavit B.
Samsun
Dr. Asım B.
Nusrat Sadullah B.
Siirt
Mahmut B.
Sinop
Recep Zühtü B.

Yusuf kemal B.
Sivas
İbrahim Alaeddin B.
Necmeddin Sadık B.
Rasim B.
Remzi B.
Ş. Karahisar
Memet Emin B.
Tekirdağı
Cemil B.
Tirabizon
Ali Becil B.
Hasan B. M. M. R. V.
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.
Şefik B.
Urfa
Ali Saip B.
Van
Münip B.
Yozgat
Avni B.
Salih B.
Tahsin B.
Zonguldak
Celal Sahir B.

1111 numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesi mucibince ihtiyat zabıt olacıklardan bazılarının bedeli naktî vermeği tercih edüp bakayada kalarak mezkûr kanunun 86,89,108 inci maddelerinden istifade ettikleri anlaşıldığından bu gibilerin bedellerinin alınıp alınmayacağıнын tayini hakkında $\frac{9}{164}$ numaralı Başvekâlet teskeresi ve M. M., Ad. ve Bütçe encümenleri mazbataları

T.C

Bş. V.
M. M.
 $\frac{6}{2289}$

24-5-1928

Büyük Millet Meclisi Riyaseti celilesine

(1111) Numaralı Askerlik mükellefiyeti kanununun yüz dokuzuncu maddesi mucibince ihtiyat zabiti olacıklardan bazılarının bedeli naktî vermeği tercih edüp bakayada kalarak mezkûr kanunun 86,89 ve 108 inci maddelerinden istifade ettikleri anlaşıldığından bu gibilerin bedellerinin alınıp alınmayacağıнын tayini hakkında Müdafaa-i Milliye vekâleti celilesinden yazılan 13 Mayıs 1928 tarih ve $\frac{2}{4249}$ numaralı teskerenin musaddak sureti leffen takdim olunmuştur .

Muktazasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyrulmasını rica eylerim efendim .

Başvekil
İsmet

Müdafaa-i Milliye Vekâleti celilesinin 4249 numara ve 13 Mayıs 1928 tarihli teskeresi suretidir

1111 Numaralı Askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesinde kanunu mahsus mucibince ihtiyat zabiti olacıklardan bedeli naktî alınmayacağı mezkûr olduğu ve bu kaydi kanunî münhasıran ihtiyat zabitan menbainın halelden masuniyetini temine matuf bulunduğu halde mücerret ihtiyat zabiti olmamağı menfeatinde daha uygun bulan bazı mükellefinin askerlik mükellefiyeti kanununun 86, 89, 100 inci maddelerinden bilistifade bedel verebilmek ve bu suretle ihtiyat zabıtlığından varestede kalmak üzere yoklama kaçağı bakaya veya saklı efrat meyanına girmekte buldukları cihetle bu gibilerin bedelleri alınıp alınmayacağı bazı cihetlerden sorulmaktadır. Yoklama kaçağı bakaya ve saklıların kısa hizmet haklarının ref edileceği ve cezalarını görmedikçe bedellerinin alınmayacağı maruz 86 ve 89 ve 108 inci ve kısa hizmet hakkı hizmeti muvazzafanın 6, 8, 10, 12 aydan ibaret olmak üzere kıtalarda ve mektep ve müessesatta talim ve tahsil ile imrarından ibaret bulunduğu kanunu mezkûrun 34 üncü maddesile ihtiyat zabitan ve memurun kanununun 3 üncü maddesinin fıkrai ahiresinde mezkûr ve bu maddenin fıkari ulâsında ise hangi derece tahsilde bulunanların ne gibi şerait tahtında ihtiyat zabiti yetiştirilecekleri muharrer olup yoklama kaçağı

bakaya ve saklılardan asker edilüp işbu derecatı tahsilde bulunanların ihtiyat zabiti olamayacakları hakkında bir kaydı ihtirazî bulunmamasına ve ihtiyat zabiti yetiştirileceklerde aranması icap eden şeraiti muhtevi sekizinci maddede bu gibiler hakkında bir sarahat bulunmamasına nazaran mükellefin lehine olarak bu gibilerde cezalarını görmek şartile ihtiyat zabiti yetiştirilecekleri ve binaenaleyh 109 uncu maddenin sarahati veçhile bedellerinin alınmaması maksat kanununun temini noktasından muvafık gibi mütalea kılınmakta isede meselenin tefsiri kanuniye tealluku hasabile keyfiyetin Büyük Millet Meclisince bilmüzakere bir karara raptı esbabının istikmaline müsaade buyrulması arz ve rica olunur efendim .

Müdafaai Milliyet Vekili
Mustafa Abdülhalik

M. M. encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

Bş. V. celilenin 24-5-928 tarihli $\frac{6}{2280}$ numaralı teskeresine merbut ve 1111 numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesi mucibince ihtiyat zabiti olacıklardan bazıların bedeli nakdî vermeği tercih edip bekayada kalarak mezkûr kanunun 86,89 ve 108 inci maddelerinden istifade etmek istedikleri anlaşıldığından bu gibilerin bedelleri alınıp alınmayacağı- nın tefsiri hakkındaki M. M. Vekâleti teskeresi Ordu dairesi reisi miralay Lütfi Beyin huzur- ile müzakere ve tetkik olundu.

1 — Askerlik kanununun 109 uncu maddesi, Kanun mahsus mucibince ihtiyat zabiti olacıklardan bedeli nakdî alınmayacağına dair şamil, sarih ve katidir, 86 ıncı maddesi ise muayyen ahvalde mükelleflerin ne gibi ceza göreceklerini tayin ediyor ve yine (kısa hizmet) iddalarının nazarı dikkata alınacağını tasrih eyleyor, kısa hizmet ise kanunun 24 üncü maddesi mucibince ihtiyat zabitliği ile diğer muayyen şeraiti haiz olanlara aittir.

2 — İhtiyat zabiti sınıfına dâhil olacıkların haiz olmaları lâzım gelen evsaf ve şerait 1076 numaralı ihtiyat zabitan kanununun 3 üncü maddesinde mezkûr olduğu gibi hangi şerait dahilinde ihtiyat zabitleri hakkının refedileceği 7 inci ve 23 üncü maddelerde tasrih edilmiştir.

3 — binaen aleyh işbu ahval ve şerait husule gelmedikçe ihtiyat zabitliği şeraitini haiz olanlardan her nesuretle olursa olsun bedeli nakdî almağa ve onları ihtiyat zabiti sınıfına ithal etmeğe imkân kanunî görülmemekte olduğundan tatbiki lâzım geldiğine ve ayrıca tefsirine mahal görülmediğine karar verildiği arz olunur efendim .

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ	M. Mu.	M. M. E. R.
	Bursa	Tokat	Diyarbakir	Erzincan		İstanbul	Cebelbereket
<i>Naki</i>	<i>Esat</i>	<i>B. Lutfi</i>	<i>Kâzım</i>	<i>Abdülhak</i>	<i>Muhittin Nami</i>	<i>İhsan</i>	<i>Naci</i>

T. B. M. M.

Ad. Encümeni
Karar №
Esas №

16 - 12 - 1928

Adliye encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

1111 Numaralı Askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesi mucibince ihtiyat zabiti olacıklardan bazıların bedeli nakdî vermeyi tercih edüp bakayada kalarak mezkûr kanunun 86, 89 ve 108 inci maddelerinden istifade ettikleri anlaşıldığından bu gibilerin

bedellerinin alınıp alınmayacağıının tayin ve tefsiri hakkında M. M. V.nin iş'arına atfen Bş. V. in 24-5-928 tarih ve 2280 numaralı teskeresi M. M. E. ince bu bapta tanzim olunan mazbata ile Ad. E. ine havale edilmekle tetkik ve müzakere olundu.

Yoklama kaçağı, bakaya ve saklılardan asker edilip ihtiyat zabiti yetiştirilecek evsafı haiz olanların ihtiyat zabiti olmayacakları hakkında gerek ihtiyat zabitan ve memurin kanunlarında ve gerek askerlik kanununda bir kayıt ve sarahat bulunmamasına ve ihtiyat zabiti olabilecek evsafı haiz bulunanlardan bedeli nakdî alınmayacağı ise kanun hükmü mukteziyatından olmasına binaen hadisede tefsiri müstelzim bir keyfiyet görülmemiş olmağla aynı mutaleaya müsteniden M. M. Encümeni tarafından tanzim edilen mazbata Encümenimizde de muvafık görülmüştür. Heyeti umumiyyeye arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ad. E. R.
Bayazıt	Ankara	Balıkesir	Antalya	Yozgat	Kocaeli	Manisa
Şefik	A. İhsan	O. Niyazi	A. Saki	A. Hamdi	Salahattin	M. Fevzi
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Mardin	Zonguldak	İzmit	İzmir	Balıkesir	Edirne	Manisa
İ. Ferit	Nazif	Ragıp	Enver	Sadık	H. Hayri	Kemal

T. B. M. M.

29-1-1929

B. encümeni
Mazbata № 44
Esas № $\frac{1}{164}$

Bütçe encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

1111 numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesinde bedelleri alınmayacağı zikredilen ihtiyat zabitlerinden mezkûr kanunun 86,89 ve 108 inci maddeleri hükmünden istifadeye teşebbüs edenlerin bedellerinin alınıp alınmayacağıının tayini hakkında olup M. M. AD ve Bütçe encümenlerine havale buyurulan Başvekâlet teskeresi merbutu M. M. Vekâleti teskeresi M. M, ve Ad. encümenlerinin mazbataları ile birlikte encümenimize tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olundu.

Bu bapta her iki encümen mazbatasında dermeyan olunan mutaleata esas itibarile encümenimiz de iltihak ederek 21 Haziran 1927 tarihli ve 1111 numaralı askerlik mükellefiyeti kanununun 109 uncu maddesindeki (kanunu mahsusu mucibince ihtiyat zabiti olacıklardan bedel alınmayacağı) hükmünün katiyet ve sarahatı karşısında mezkûr kanunun 86,89 ve 108 inci maddelerindeki yoklama kaçağı, bakaya ve saklıların kısa hizmet iddiaları nazarı dikkate alınmak ve cezalarını görmedikçe bedel vermek haklarının refedileceği, hükümlerinden kanunu mahsus mucidince ihtiyat zabiti olacıklardan yoklama kaçağı bakaya veya saklı vaziyetinde bulunanların da kısa hizmet haklarının refi ve cezalarını gördükten sonra bedel alınması cevazına dair istidlâlde bulunmak, sarahat yerinde delâlete itibar demek olmakla gayri varit addedilmiş ve 16 Haziran 1927 tarihli ve 1076 numaralı ihtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun muhtelif maddelerile askerlik mükellefiyeti kanununun kısa hizmet şeraitine tabi olanlar meyanında ihtiyat zabiti olacıklardan maada daha bir çoklarını tatat eden 34 üncü maddesini de bu noktai nazarı müeyyit görerek ayrıca tefsire mahal olmadığını heyeti celileye arzına karar vermiştir.

Elâziz	Isparta	Erzurum	K.	R. V	B. encümeni reisi
H. Tahsin	Mükerrem	Nafi Atuf	Bursa	İstanbul	Edirne
Yozgat	Niğde	Niğde	Muhlis	Fuat	Şakir
S. Sırrı			Gireson	Samsun	Sivas
			M. Kâzım	Adil	M. Remzi

**Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil
1235 numaralı Kanunun ikinci maddesinin tefsirine
dair $\frac{3}{160}$ numaralı Başvekâlet teskeresi Ve Dahiliye ,
Millî müdafaa, Adliye ve İktisat encümenleri
mazbataları**

T. C.

14-7-1928

BAŞVEKÂLET
Muamelat müdürlüğü
Şube .....
Sayı $\frac{6}{2840}$

T. B. M. M. riyaseti celilesine

Çekirge kanununun ikinci ve üçüncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun ikinci maddesi mefadına nazaran Çekirge istilâsına maruz bulunan mahallerdeki memurinin de mükellefin meyanına dahil olup olmadıklarında tereddüt hasil olduğundan tefsiri İktisat vekâleti celilesinin 28-6-1928 tarih ve $\frac{32}{17436}$ numaralı teskeresinde işa'r buyrulmaktadır.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulması rica olunur Efendim .

Başvekil
İsmet

T. B. M. M.

Da. encümeni
Karar No 4
Esas No $\frac{3}{160}$

22-12-1928

Dahiliye encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

1235 Numaralı kanunun ikinci maddesinde yol mükellefiyetini ifa edecek olan ehali meyanında memurların da dahil bulunup bulunmadıklarının tefsiri hakkında Baş vekâletten gönderilip encümenimize havale buyrulmuş olan teskere tetkik olundu.

Kanundaki mükellefiyet, münhasıran bedenî olmağla beraber mükellefler için çift ve sair sürme âletlerine malik olmak kaydı mevcut bulunmuş ve bir çok ahvalde (ahali ve memur) tabirleri ayrı ayrı istimal edilmekte olduğundan ve maddedeki (yol mükellefiyetini ifa edecek ahali) kaydı yol mükellefiyetinden müstesna ahalinin bu mücadelede de istisnası için konulmuş olmakla beraber memurların ahali gibi mücadele ile mükellef tutulmaları halinde vazifelerinin mahiyeti icabı olarak vezaifi umumiyei Devlet ve hayatı umumiyei memleket müteessir olacağından memurların bu mükellefiyetten müstesna tutulmaları encümenimizce muvafık görülmüştür. ancak kendi yerlerini kendi vasıtalarıla ekip biçmekten kanunen memnu bulunmayan memurlar varsa bunların diğer mükellef ahali gibi mücadeleye iştirak etmeleri kabul olunarak atideki tefsir tesbit olunmuştur .

Âza

Kâ.

M. M.

R. V

Da, E. R

Kars

Malatya

Adana

Tekirdağ

Halit

A. muttalip

Hilmi

M. Cemil

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
			Malatya	Ankara	Tekirdağı
Âza	Âza	Âza	Vastf	Talat	M. Faik
Amasya	Gireson	Kars	Âza	Âza	Âza
Hakki	H. Hâcım	Baha Tali		Bolu	
				Cemil	

Fikrai tefsiriye

Memurlar (1235) numaralı kanunun 2 inci maddesindeki mükellefiyete tabi degildirler ancak cevazı kanuniye binaen ziraat etmekte bulunan memurların vesaiti ziraiyeleri bu mükellefiyete tabidir.

T. B. M. M.

Millî müdafaa Encümeni
Karar № 17

12 - 12 - 1928

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

B. M. M. YÜKSEK REİSLİĞİNE

Çekirge kanununun 2 inci ve üçüncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun 2 inci maddesinin tefsiri hakkında 14 - 7 - 1928 tarihli ve 6 - 2940 numaralı Bş. V. teskeresi ve merbutu evrak müzakere ve tetkik olundu.

Da. encümeninin mazbatasında da tasrih edildiği vechile 1235 numaralı kanunun ikinci maddesindeki (Yol mükellefiyetini ifa edecek olan ahali) tabirinde memurinin dahil olmadığı anlaşılmaktadır. Çünkü (tarik mükellefiyeti naktiyesi) kanununun birinci maddesi (18 yaşından itibaren bilumum nufusu zükûrun) mükellef olduğunu kaydettiği halde üçüncü maddesinde (hazineden maaş alan bilcümle memurin ve müstahdemini devlete de) tarik bedeli naktisinin şamil olduğunu ayrıca tasrih eylemektedir. Şu suretle ahali ve memurin tabirleri kanunen tefrik ve tayin edilmiş dimektir. Binaenaleyh çekirge kanunu esas itibarile yol mükellefiyeti kanununa istinat ettiğiinden ahali ve memurin tabirlerinin de aynı esas dahilinde telâkki ve kabulü zarurî görülmüştür.

Bundan başka çekirge kanunu duğrudan duğruya şahsen ve bedenen ifa edilecek bir mükellefiyeti istilzam etmekte, halbuki çekirge ve süne haşerelerinin zuhur ettiği mıntaka memurlarından mühim bir kısmı yine mezkûr kanuna tevfikan komisyon teşkili ve mücade- lenin sevk ve idaresi gibi başlıca vazifelerin ifasile mükellef bulduklarından ayrıca bir de filen mücadele cephesinde çalışmak imkâm maddisine malik değildirler.

İşbu esbap nazarı dikkata alınarak Da. encümenince tertip olunan fikrai tefsiriyeinin encümenimizce de muvafık görüldüğü arz olunur efendim.

Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. Mu.	R.
Kastamonu			Bitlis	İstanbul	Cebelibereket
A. Rıza			Muhiddin Nami	İhsan	Naci
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kâzım	B. Lütfi	L. Müfit	Nakittin	Erzurum	Bursa
				A. Samih	! sat

T. B. M. M.

Ad. Encümeni

14-1-1929

Adliye encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Çekirge kanununun 2 inci ve 3 üncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun ikinci maddesi hükmüne nazaran çekirge istilâsına maruz bulunan mahallerdeki memurlarında mükellefler meyanına dahil olup olmadıklarının tefsiri hakkında İktisat vekâletinin iş'arına atfen Bş. V. den gönderilen 14 - 7 - 928 tarih ye 2940 numaralı teskere bu bapta Dahiliye ve Milli Müdafaa Encümenlerinin mazbatalarile Ad. E. ine tevdi olunmağla tetkik ve müzakere olundu .

Çekirge ve sone haşeresinin görüldüğü ve bulunduğu havalide bunların itlâfı için yapılacak mücadele usullerini gösteren 1235 numaralı kanunun ikinci maddesinde (çekirge tohumları görülen mahallerle sone haşeresi bulunan havalinin yol mükellefiyetini ifa edecek olan ahalisi) denilmesine nazaran bu mahallerdeki memurların da mükellefler meyanında dahil olduğu aşikâr ve kanunun tahmil ettiği mecburiyet hem itlâf ve hem de itlâf levazımının mükelleflerin kendi vesaitile nakli hususuna şamil bulunduğuna göre Da. E. inin memurlardan ziraatla müştâğil olanların kendi vesaitile itlâf levazımının yalnız nakline mecbur tutulmaları yolundaki M. M. E. ninde iştirak ettiği noktai nazar Encümenimizce kanun hükmünün bu sarahatine karşı varit bulunmamış olduğundan keyfiyetin tefsirine mahal olmadığına ittifakla karar verilmiştir. Evrakın havale mucibince İktisat E. tevdi arzulunur .

Âza	Âza	Âza	Kâ	M. M.	Ad. E. R.
İzmir	Muğla	Ahmet Saki	Yozgat	Kocaeli	Manisa
Enver	Ali Nazmi		A. Hamdi	Selâhattin	Mustafa Fevzi
Zonguldak	Kocaeli		Balıkesir	Âza	Âza
Nazif	Ragıp		O. Niyazi	Edirne	Manisa
				H. Hayri	Kemâl
					Balıkesir
					Sadık

T. B. M. M.

İktisat Encümeni

Karar №. 10

Esas №. 160

30/1/1929

İktisat Encümeni mazbatası

RİYASETİ CELİLEYE

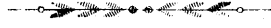
Çekirge kanununun (2)inci ve (3)üncü maddelerini muaddil 1235 numaralı kanunun (2) inci maddesinin tefsiri hakkındaki 14-12-1928 tarihli ve 2940 numaralı başvekâlet teskeresiyle Da. ve M.M. ve Ad. encümenlerinin mazbataları Encümenimizce tetkik ve müzakere edildi .

Çekirge ve süne haşerelerinin sureti itlâf ve imhalarına ait olan 1235 numaralı kanunun (2) inci maddesinde (Çekirge tohumları görülen mahallerle süne haşeresi bulunan havalinin yol mükellefiyetini ifa edecek olan ahalisi) denilmekte olduğundan Da. encümeni mazbatasında bir çok ahvalde (Ahali ve memurin) tabirlerinin ayrı ayrı istimal kılındığı ve M. M. encümenince de işbu farkın esasen (Tarik bedeli nakdisi) kanununun (3)üncü maddesine göre mevcut bulunduğu ve binaen aleyh bizzat icrayi ziraat edenler hariç olmak üzere memurinin çekirge kanunu mükellefini meyanına dahil olamayacağı tefsiren beyan edilmekte isede mezkûr kanunun yol mükellefiyeti kanununun (21) inci maddesi mucibince mefsuh olmasına göre meriyûlahkâm bulunan bu son kanunun (1) inci maddesi ise yol mükellefiyetinin Türkiye

sakin bılumum erkek nüfusa teşmil eylemekte olmasına nazaran Ad. encümeninin mazbatasında dahi zikredildiği veçhile Çekirge kanunu ile ihdas edilen mükellefiyetin memurine dahi şamil olduğu sarıh bulunduguna binaen tefsire mahal görülmemiştir.

Heyeti umumiyeye arz olunmak üzere Riyaseti celileye takdim kılındı.

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Kâtip	Maz. Mu.	Reis
Edirne	Denzli	Çorum	A. Karahisar	Adana	Zonguldak	Mardin	Burdur
<i>Faik</i>	<i>Emin Arslan</i>		<i>İzzet</i>		<i>Müüür</i>	<i>Ali Rıza</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Manisa	Konya	Konya	İzmir	İstanbul	İstanbul	İstanbul	Eskişehir
		<i>A. Hamdi</i>		<i>Hüseyin</i>		<i>A. Hamdi</i>	
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Yozgat	Tirabızon Ş.	Karahisar	Sinop	Rize	Mersin	Mardin	Maraş
	<i>İsmail</i>	<i>Yusuf Kemal</i>			<i>Hakkı</i>		<i>Yaşar</i>

Maarif Vekâleti 1928 senesi Bütçesinin 709 uncu faslının 6 mci maddesine tahsisatı munzamıma verilmesi hakkında $\frac{1}{292}$ Diyanet işleri 1928 senesi bütçesinin 140 mci faslına munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{1}{331}$, Jandarma umum kumandanlığı 1928 senesi bütçesine 220,000 lira munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{1}{335}$, Rüşumat umum müdürlüğü 1928 senesi bütçesinin bazı fasıllarında münakale yapılması hakkında $\frac{1}{338}$, yeni türk harflerinin istilzam ettiği masarifi karşılığı hakkında $\frac{1}{343}$, Milli Müdafaa Vekâleti Bahriye bütçesinin bazı fasılları arasında münakale icrasına dair $\frac{1}{348}$, İmalâtı harbiye umum müdürlüğü 1928 senesi bütçesinin bazı fasılları arasında münakale yapılmasına dair $\frac{1}{355}$, Milli Müdafaa vekâletinin 1928 senesi bütçesinin bazı fasılları arasında münakale yapılması hakkında $\frac{1}{356}$, numaralı kanun lâyhalarıyla İdare heyetinin, Büyük Millet Meclisi 1928 senesi bütçesine munzam tahsisat verilmesi hakkında $\frac{2}{38}$ numaralı kanun teklifi ve bütçe encümeni mazbatası

T C

Bş. V.

Muamelât müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{4957}$

12-12-928

B. M. M. yüksek Reisliğine

Maarif Vekâleti 928 senesi bütçesinin 709ncu faslının altıncı maddesine tahsisatı munzamıma itası hakkında yapılan ve icra vekilleri heyetinin 5/12/928 tarihli içtimasında yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyhası esbabı mucibesıyla birlikte takdim olunmuştur. muktezasının ifa ve neticesini iş'arına müsade buyurulmasını rica ederim etendim.

Baş vekil

İsmet

Esbabı mucibe sureti

1928 Ders senesi için 1928 senesi bütçesinin 709 ncu faslının altıncı maddesinde Liseler ve orta mektepler masrafı için (616000) lira vaz ve kabul olumuş ve bu müesseseler için (2600) leyli talebelik bir kadro vaz edilmiştir.

Bu kadronun kabul ve tatbikinden sonra Trükiye Afganistan Devletleri arasında akdedilen muahede ve teati olunan mektüplara tevfikân Afganistandan memleketimize ve erkek olarak liselerimizde tahsil etmek üzere (115) talebe gönderilmiştir. Bu talebe 15 Teğrinevel 1928 tarihinde memleketimize muvaselet ederek müessesata yerleştirilmişlerdir. Ancak talebemizin haddi asgarî nisbetinde mâişetlerine kâfi gelebilecek olan (616000) liradan bunların idaresini temin etmek gayri mümkündür. Memleketin muhtelif müessesatına yerleştirilmiş bu talebe için 1928 ders senesi esnasında asgarî « 30 » bin liraya ihtiyac vardır. Bu talebenin gönderdikleri müessesata tevzi edilmek üzere teklifi kanunî metninde bütçeye zam ve ilâvesi istirham olunan (30000) liranın kabulü rica olunur.

Maarif vekâleti 1928 senesi bütçesinin (709) uncu faslına tahsisatı münzamma itası hakkında kanun lâyihası

1 — Mdarif vekâleti 1928 senesi bütçesinin (709) uncu faslının altıncı maddesine otuz bin lira zammolunmuştur.

2 — Bu kanunun icrasına Maarif ve Maliye vekilleri memurdur.

3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

5-12-1928

Ha. V. <i>D. Rüştü</i>	Da. V. <i>Ş. Kaya</i>	M. M. V. <i>M. Abdülhalik</i>	Ad. V. <i>M. Esat</i>	Bş. V. <i>İsmet</i>
S. İ. M. V. <i>D. Refik</i>	İk. V. <i>M. Rahmi</i>	Na. V. <i>Recep</i>	Mf. V. <i>M. Necati</i>	Mal. V. <i>Ş. saracoğlu</i>

B. M. M. Yüksek reisliğine

Diyanet işleri bütçesinin 146 ncı faslına tahsisatı münzamma ilâvesi hakkında Maliye vekâletinden tevdi edilen ve İcra vekilleri heyetinin 9-1-1929 tarihli içtimaında Yüksek Meclise takdimi kabul olunan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte leffen takdim kılınmıştır.

Muktezasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulması rica olunur Efendim.

9-1-1929
Başvekil
İsmet

Maliye vekâletinin 8-1-929 tarih ve ¹⁵⁶⁰⁶/₂₅₃ numaralı teskeresi suretidir.

Diyanet işleri riyasetinin Hazineye havale buyrulan merbut teskere ve teklifi kanunisi mütalea edildi.

Tahsisatı munzamma olarak istihsali teklif edilen meblağın riyaseti müşarün ileyhamın senei haliye bütçesinin muhtelif fasıl ve mabdelerinden tahsisat imhası suretile karşılık gösterilmekte olmasına binaen teklifi vaki hazinece muvafık görülmüş ve yeniden tanzim edilen kanun lâyihası raptent takdim kılınmış olduğundan iktizasının ifasına müsaade buyrulması arz olunur efendim.

Esbabı mücibe

Ankaranın yerli halkından memur olanlara mukaddema bahalılık zammı verilmediğinden 1928 senesi bütçesi ihzar edilirken yabancı memurların tahsisatı hesap edilerek teklif edilmişti .

Butçenin tasdika ıktiranından sonra yerli memurlar da bahalılık zammından istifade etmeleri ahiren Meclisi âlice kabul edilmiş olduğundan 1928 senesi nihayetine kadar memurini mumaileyhime tediyesi lâzımgelen on bir bin ikiyüz liraya mukabil merbutan takdim kılınan pusla mucibince bütçenin bazı fasıllarından tasarruf edilen meblağ imha edilmek şartile bütçenin 146 ncı faslına on bir bin ikiyüz liranın tahsisatı munzamma olarak kabulü teklif edilmiştir.

Kanun Lâyihası

MADDE 1 — Diyanet işleri riyasetinin 928 senesi bütçesinin 146 ıncı (uzaklık ve pahalılık zammı) faslına 11200 lira tahsisatı munzamme ilâve edilmiştir.

MADDE 2 — Riyaseti müşarünileyhanın mezkûr sene bütçesinin numara ve miktarları merbut cetvelde yazılı muhtelif fasıl ve maddelerinden 11200 lira tahsisat imha edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

9/1/929

Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
Ş. Saracoğlu	D. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	
		S. İ. M. V.	Ik. V.	Na. V.	Mf. V.
		D. Refik	N. Rahmi	Recep	

Nev'i muhassasat	Madde	Fasıl	Lira	Ku
Vilâyet memurini maaşatı	0	143	500	00
Tahsisatı fevkalâde	0	145	1700	00
Müstehikkini ilmiye	1	148	800	00
Tahsisatı fevkalâde	2	148	4000	00
Muayyenat	1	161	4200	00
		Yekûn	11200	00

T. C.

Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Şube I
Sayı $\frac{6}{169}$

10-1-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

928 Senesi Jandarma bütçesine tahsisatı munzamme itası hakkında Maliye vekâletinden tanzim olunup İc. V. H. inin 9/1/929 tarihli içtimanda Yüksek Meclise takdimi kabul edilen kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulması rica olunur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

1-1928 Senesi Jandarma bütçesinin 482 inci faslın birinci tenvir ve teshin maddesine mevzu 100,000 lira piyade ve seyyar jandarma alaylarının müteferrik mahallerde ve kıtaatın gayri müsait binalarda bulunması hasebile sene nihayetine kadar efradın tenvir ve teshin ihtiyacına kâfi gelmeyeceği tahakkuk etmiş ve mezkûr tertibe daha yirmi bin liranın ilâvesi zarurî bulunmuştur.

2-1927 Senesi jandarma bütçesinin 402 inci faslının ikinci hayvan yem bedeli maddesine tahsisatı munzamme ile 1,063,250 lira mevzu olduğu halde 1928 senesi bürçesinde 77,829 lira noksandır. Bu hesap bir hayvan vasatı hesapla şehri on beş lira üzerinden hesap edilmiş

olmasından mütevellittir. Bazı sebeplerden rayiç fiyatı hemen her yerbe yirmi beş lirayı tecavüz etmiş ve bazı yerlerde hatta kırk liraya balığ olmuştur. Rayiçe göre verilmesi kanun icabından olan yem bedelatının seyyar alaylarında ve hudut taburlarında taahhüde rapt ve peşin para ile mübayaası suretile tehvinine çalışılmış isede bu şerait dahilinde de sene niha-yetine kadar mezkûr tertibe 200,000 lira ilâvesine ihtiyaç görülmüştür.

3-1928 Senesi bürçesi mütevazın olarak tanzim edilmiş olmasına binaen karşılıksız tahsisatı munzamme istihsal edilmesi muvafık görülmemekte isede senei mezkûre bütçesinin tasdikından sonra Meclisi âlice kabul buyurulan kanunlarla bazı nevi vergi ve rüsüm nisbetleri tezyit edilmiş ve bu kanunların tatbiki dolayisile bütçeye mevzu varidatı muhammene miktarının tezazüdü tabii ve işbu tezayüt marûlarz ihtiyaca karşılık ittihaz olunacak derecede bulunmuş olduğundan merbut kanun lâyihası tanzim ve takdim kılınmıştır.

Kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 1928 Senesi Jandarma bütçesininin 482 inci faslının birinci tenvir ve teshin maddesine 20 000 ve 492 nci faslın ikinci hayvan yem bedeli maddesine 200 000 lira tahsisatı munzamma ilâve olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	9-1-1929
Ş. Saracoğlu	Dr. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	Bş. V.
		S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	İsmet
		Dr. Refik	M. Rahmi	Recep	Mf. V. V.
					İsmet

T. C.

Başvekâlet

Muamelat Müburlüğü

Şube 1

Sayı 160

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Rüsumat bütçesininin bazı fasıllarında münakale yapılması hakkında Maliye Vekâletinden teklif olunup İc. V. H. inin 9/1/929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise taktimi kabul edilen kanun lâyihası esbabi mucibe mazbatasile birlikte taktim kılınmıştır .

Muktezasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade bnyrulması rica olunur Efendim.

Başvekil

İsmet

Esdabı mucibe

Cenup hududunda kaçakçılığın men'ini teminen kaçak takibatında ve umuru muhafazada kullanılmak üzere Milli oto Türk anonim şirketi mümessili ile bu bapta aktolunan mukavele-name mucibince Gümrükler umum müdürlüğünce mübayaasına teşebbüs edilen ve Fransaya sipariş olunan on adet zırlı otomobilin tesellümü derdest bulunmuş ve senei haliye Rüsumat kadrosunda mezkûr otomobillerde istihdam edilecek mürettebat dahil bulunmamış olduğundan senei haliye vilâyat müstahdimini kadrosuna merbut (1) numaralı cetvel mucibince zırlı

otomobillerinde istihdamına mecburiyet hasıl olan mürettebatın 1 Kânunsani 1929 tarihinden itibaren ilâvesi ve buna karşılık olmak üzere kadroda dahil olan ve halen istihdamlarına lüzum kalmıyan ve merbut (2) numaralı cetvelde gösterilen merakiz mürettebatının kezalik mezkûr tarihten itibaren lâgvi ve sene nihayetine kadar tasarrufu mümkün görülen 2706 ıncı uzaklık ve bahalılık zammı faslından 6500 liranın imhasile 274 üncü vilâyat ücuratı faslının birinci müstahdimini daime maddesine ilâvesi ve zırhlı otomobillerin işletme masraflarının temini için de 296 ıncı bahrî muhafaza vasaiti masrafı faslının, bahrî ve berrî muhafaza vasaiti masrafı suretinde tadili zarurî görülmüş ve bu maksatla merput kanun lâyhâsı tanzim kılınmıştır.

Rüsumat müdüriyeti umumiyesi 1928 bütçesinin bazı fasıl ve maddeleri arasında münakale icrasına dair kanun lâyhâsı

BİRİNCİ MADDE — Rüsumat müdüriyeti umumiyesi 1928 senesi bütçesine merbut Vilâyat müstahdemini daime kadrosuna 1 Kânunsani 1929 tarihinden itibaren istihdam edilmek üzere zırhlı otomobilleri mürettebatını havi bir numaralı cetvelde muharrer vazaif ilâve olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Rüsumat müdüriyeti umumiyesi 1928 senesi bütçesine merbut vilâyat müstahdemini daime kadrosundan iki numaralı cetvelde muharrer vazaif Kânun sani 1929 iptidasından itibaren tenzil olunmuştur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Rüsumat müdüriyeti umumiyesi 1928 senesi bütçesinin 269 uncu uzaklık ve bahalılık zammı faslından 6500 lira imha edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Rüsumat müdüriyeti umumiyesi 1928 senesi bütçesinin 274 üncü Vilâyat ücuratı faslının birinci müstahdemini daime maddesine 6500 lira tahsisatı munzamme ilâve olunmuştur.

BEŞİNCİ MADDE — Rüsumat müdüriyeti umumiyesi 1928 senesi bütçesinin 296 ıncı Bahrî muhafaza vesaiti masrafı faslı* Bahrî ve berrî muhafaza vesaiti masrafı suretinde tadil olunmuştur.

ALTINCI MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

9-1-1929

Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
Ş. Saracoğlu	Dr. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet
	S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V. V.	
	D. Refik	M. Rahmi	Recep	İsmet	

Gümrükler umum müdürlüğünün 1929 senesi kadrosundan tenzil ve imhası lâzımgelen kadro

CETVEL : 2

Vazifenin nev'i	Beherinin şehrî ücreti		Adet	Şehrî ücretleri yekûnu	
	Lira	K.		Lira	K.
Kaptan topçu zabiti	75	00	2	150	00
» » »	60	00	2	120	00
Kaptan	60	00	1	60	00
Çarkçı	75	00	2	150	00
» » »	60	00	2	130	00
Elektrik memuru	45	00	2	90	00
Makina göğerte lostromosu	45	00	3	135	00
» » » yağcı ve ateşçi	45	00	6	270	00
Kamarot ve aşçı	37	50	2	75	00
Gemici ve tayfa	37	50	6	337	50
Sandalcı	40	00	4	160	00
» » »	37	50	4	150	00
Yekûn	617	50	39	1817	50

Gümrükler umum müdürlüğünün 1928 kadrosuna ilâve edilmek üzere tanzim olunan zirhlî otomobilleri mürttebat kadrosu

CEDVEL

Vazifenin nevi	beherinin ücreti	Adet	Şehrîsi
Şoför	120	10	1200
» muavini	80	10	800
Makinalli tüfek atıcısı	60	10	600
» » Muavini	50	10	500
			3100

T.C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 6/211

14-1-1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Yeni Türk harflerinin istilzam ettiği masarîf karşılığı hakkında Maliye Vekâletince yapılan ve İcra Vekilleri Heyetince 9/1/1929 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur .

Muktezasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim .

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Yeni Türk harflerinin istilzam eylediği masarif karşılığı için lüzum görülen 700,000 liradan 400,000 lirasının kısmı mühimmi Maliye bütçesinden temin edilmek suretiyle Maarif bütçesinde açılan faslı mahsusa tahsisatı fevkalâde olarak ilâve edilmiş idi.

Bakiyesi olan 300,000 liranın temini için de yapılan tetkikatta mefuf puslada gösterildiği üzere muhtelif Vekâlet bütçelerile Maliye bütçesinden ancak 94,000 liranın temin olunabileceği neticesine varılmış ve meblağı mezkûrun imhası suretiyle 64,000 liranın yeni harfler masarifi karşılık olmak üzere salifûlarz fasla ilâve ve 30,000 lirası da Afgan talebelerine ait masarifat için mukaddema tanzim kılınan tahsisatı munzamma kanununa karşılık tutulmuş ve merbut lâyihayı kanuniye bu esasa göre tanzim kılınmıştır efendim.

Kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 1928 senesi maliyesi maarif vekâleti bütçesinde yeni Türk harflerinin istilzam eylediği masraf namile açılan 718 inci fasla 64,000 lira tahsisatı munzamma ilâve olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Muhtelif devairin 1928 senesi maliyesi bütçelerinin merbut cetvelde yazılı fasıl ve maddelerinden ceman 94,000 lira imha edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye vekili memurdur.

Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	9-1-929
T. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	Mahmut Esat	Bş. V.
S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V.	İsmet
D. T. Refik	M. Rahmi	Recep	İsme-	Ma. V.
				Ş. Saracoğlu

Miktarı	Nevi muhassasat	Fasıl	Bütçesi
10 000	Tahsisatı fevkalade	176	Maliye
2 000	Vilâyat memurini maaşatı	344	Dahiliye
6 000	Tahsisatı fevkalade	346	«
10 000	Vilâyat memurini maaşatı	634	Adliye
26 000	Tahsisatı fevkalade	676	Maarif
25 000	Devlet demir yolları ve limanları idaresi bütçesine muavenet	767	Nafia
5 000	Vilâyat memurini maaşatı	774	İktisat
10 000	Tahsisatı fevkalade	776	»
94 000	Yekûn		

T. C.

Baş Vekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 317 2

17 - 1 - 929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Millî müdafaa Vekâleti bahriye bütçesinin bazı fasılları arasında münakale icrasına dair

Millî müdafaa Vekâletince tanzim ve Maliye Vekâletince tadilen teklif olunup İcra Vekilleri Heyetinin 9 / 1 / 929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim kılınmıştır.

Muktezasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

ESBABI MUCİBE

Yeni Türk harfları hakkındaki kanunun tatbiki münasebetile Millî müdafaa Vekâleti deniz matbaasına muktazı yeni Türk harflerinin mübayaası zarureti hasıl olmuş ve fakat deniz matbaasının işletme masrafı olarak 928 bütçenin 921 inci faslına mevzu onbeş bin lira tahsisat ancak matbaanın işletme masrafına kâfi gelebileceğinden yeniden mübayaası zarurî olan yeni Türk harfleri için muktezi meblağın bu fasla mevzu tahsisattan temini inkâm bulunmamış olduğundan sene nihayetine kadar tasarufu mümkün görülen 909 uncu faslın birinci levazımı müteferrika maddesinden 3500 lira 921 inci bahriye matbaası işletme masarifi faslına ve deniz muzikasının noksan olan alâtım tedarik için de kezalik 909 uncu faslın birinci levazımı müteferrika maddesinden on bin liranın 908 inci levazımı askeriye faslının ikinci teçhizat maddesine nakline zaruret görülmüş ve bu maksatla merbut kanun lâyihası tanzim kılınmıştır .

Müdafaal milliye vekâleti Bahriye bütçesinin bazı fasılları arasında münakale icrasına dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Millî müdafaa Vekâleti 1928 senesi Bahriye bütçesinin dokuz yüz dokuzuncu sefain ve mevaki levazımı faslının birinci levazım müteferrika maddesinden dört bin beş yüz liranın tenzilile üç bin beş yüz lirasının dokuz yüz yirmi birinci Bahriye matbaası işletme masrafı faslına ve bin lirasının da dokuz yüz sekizinci levazımı askeriye faslının ikinci teçhizat maddesine nakline mezuniyet verilmiştir .

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir .

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur. 9/1/929

Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Mahmut Esat</i>	<i>İsmet</i>
S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V.	Ma. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>M. Rahmi</i>	<i>Recep</i>	<i>İsmet</i>	<i>Ş. Sarac oğlu</i>

T. C.

BaşVekâlet

Müamelat Müdürlüğü

Sube 1

Sayı 9/356

27/1/1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

İmalâtı harbiye müdüriyeti umumiyesinin 928 senesi butçesinin bazı fasılları arasında münakale icrasına dair Millî müdafaa vekâletinden yazılıp Maliye vekâletinden gönderilen ve İcra vekilleri Heyetinin 23/1/929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kabul olunan kanun lâyihasile esbabimucibe mazbatası ve münakale cetvelleri leffen takdim kılınmıştır .

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'ar buyrulması rica olunur efendim .

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

1 — 928 senesi bütçesinin bazı fasıl ve mevadına mevzu tahsisatın kâfi gelmiyeceği ve ihtiyacı talî dereçede olan 940 ıncı ikramiye faslına mevzu tahsisatın «4000» 954 üncü tetkik ve tecrübe faslından (500) ve 958 inci tesisatı cedide maddesine mevzu tahsisattan (11000) liramın sarfına lüzum kalmıyacağı bu güne kadar yapılan masarıften anlaşılmuş olduğundan ihtiyec için tahsisatı munzamına istihsaline lüzum görülmeyerk Meclisi Âlinin bir sene için tahsis buyurduğu bütçe dahilinde tedviri umur suretile maslahat ve menfaati hazine icabı teemmül edilmiş ve mezkûr fasıllardan ceman 15500 liramın tenzil edilerek zirde esbabı mucibesile ihtiyaç miktarı arzedilen fasıl ve maddelere münakalesine mecburiyet hasil olmuştur.

İhtiyac olup münakale suretile zammı icap eden fasıl ve maddeler :

2 — 937 inci mefruşat faslına 500 lira tahsisat vazolunmuştur. Bu paramın kısmı azamı yeni fabrika ve müessesatın yazı takımlarına sarfedilmiş ve daha bir çok mübrem ihtiyacat alınamamıştır . pirinç haddehanesi , mamak lâboratuvarı ve mermi fabrikası için bu sene yalnız en mübrem kısımları alınmak ve gelecek senede diğer ihtiyacatı peyderpey temin kılınmak üzere perde, paspas, masa, sandalye ve saire gibi en mühim ihtiyacatına sarf edilmek için (2000) liraya ihtiyaç bulunduğ u :

3 — 938 inci faslın ikinci kırtasiye maddesine vazolunan tahsisat hadis olan şekli ahir nazari itibare alınmıyarak eski seneler gibi senelik ihtiyacı temin için konulmuş isede bu kerre yeni harflerin kabulü dolayisile her tarafa lâzım olan kalem uçları ve mevcudu kal미yan sünger kâğıdı ve sairenin maliye kırtasiye deposundan alınmak üzere (200) liraya ihtiyaç hasil olduğ u.

4 — 939 uncu müteferrika faslına 928 senesi formülü yapılırken fabrikalar için mübayaie edilecek malzeme ve sairenin gazete ilân bedelâtı mevat ve malzemei iptidaiye tertibinden verileceği zikredilmiş olduğundan tahsisat ihtiyac nisbetinde vazedilmiştir. Ahiren muvazenei Maliye encümenince bu şekil kabul edilmıyerek diğer devairin müşterek fasılları meyanında gazete ilân bedelâtının da müteferrik tertibinben verilmesi tensip edilmiş olduğundan vazolunan tahsisatın ademi kifayesine mebni (8000) liraya ihtiyacı zarurî hasil olmuştur .

5 - 941 inci faslın birinci bedeli icra maddesine mevzu tahsisat ise mamaktaki memurinin vazifei resmıyeleri için bir bina isticarına ve Adapazarında istasyon civarındaki fabrikanın imalâtını sevkedecek memur için de bir mahallin isticarına mecburiyet hasil olduğundan kâfi gelmiyeceği cihetle (500) liraya ihtiyaç hasil olduğ u .

6 - 941 inci faslın ikinci masarifi muhakeme maddesine (300) lira vazedilmişsede elde mevcut davalara kâfi geleceği halbuki Mamak kimyanesi müteahhidi ifayı teahhüt edemesinden dolayı kimyaneye vaz'iyet için mahkemeye müracaat ve indelicap müteahhidin de mahkemeye müracaatında lâzımgelecek masarif için daha (200) liraya ihtiyaten lüzum bulunduğ u .

7 - 941 inci faslın üçüncü defatir ve evrakı matbua maddesine mevzu tahsisat bütçenin hini ihzarında teemmül edilen defatir ve saire ihtiyacı karşılığı olarak tesbit edilmiş ve bu güne kadar sarf edilmiştir. Halbuki bu senei maliye iptidasından itibaren tatbik edilmek üzere Maliye vekâletince umumî surette nümuaesine tavfikân tanzim kılınan 30 nevi masarif evrakı müsbitesinde ihtiyac nisbetinde gönderilmiştir. Bunun bedeli ile müdüriyeti umumiye şubatı için mevcudu hitam bulan ve Kânunsaniden itibaren yeniden başlayacak defatirin müdüriyeti umumiye matbaasında tabı edilmek üzere muktazi levazımın tedariki için (1 000) liraya ihtiyaç hasil olmuştur .

8 - 943 üncü faslın birinci Telefon tesisi ; Bu maddeye mevzu tahsisat merkezde mevcut telefonların mükâleme bedelile yeniden bir iki telefon tesisi için vazedilmiştir . Mamakta yeni tesis olunan kimyane ile merkezdeki fabrikalar ve devairi merkezinenin mühim şubatına otomatik telefon vazedilmek mecburiyeti hasıl olmuş ve bu sebeple daha (1 200) liraya ihtiyaç görülmüştür .

9 - 936 ıcı faslın ikinci yem maddesine vazedilen tahsisat bütçe tanzim edilirken bir evelki senenin yem fiyatları nazarı dikkate alınarak kadro mucibince hesap edilmişti. Halbu ki bu sene arpa, ot ve samanın geçen seneye nazaren fiyatları yükselmiş olmasından mevcut hayvanata göre temin edilecek yem için daha iki bin liraya ihtiyaç hasıl olmuştur.

10 - 950 inci kütüp ve resail faslına mevzu tahsisat ihtiyaç görülen kitapların bütçenin hini tanzimindeki rayiç nazarı itibare alınarak vazedilmiştir. Halbuki Avrupada yapılan siparişlerden kütüp ve resaili fenniye fiyatlarında fark hasıl olmuştur. Bu ferkın tediyesine ve aynı zamanda Avrupa şehirlerinin ticaret mecmualarının celbi için (400) liraya daha ihtiyaç hasıl olmuştur.

Bu bapta tanzim kılınan münakale cetveli rapten arz ve takdim olunmuştur.

İmalatı harbiye müdüriyeti umumiyesinin 1928 senesi bütçesinin bazı fasılları arasında münakale icrasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1928 Senei maliyesi İmalâtı harbiye müdüriyeti unumiyesinin merbut cetvelde muharrer fasıl ve maddeleri arasında 15 500 liralık münakale icrasına mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye vekili memurdur.

23-1-1929

Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
Ş. Saracoğlu	Dr. T. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M Esat	İsmet
		S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V.
		Dr. Refik	M. Rahmi	Recep	İsmet

Zam	Tenzil	
0	4000	940 0 İkraniye
0	500	954 0 Tektik ve tecrübe
0	11000	958 5 Tesisat
2000	0	937 0 Mefruşat
200	0	938 2 Kırtasiye
8000	0	939 0 Müteferrika
500	0	941 1 Bedeli icar
200	0	» 2 Masarifi muhakeme
1000	0	» 3 Defatir ve evrakı matbua
1200	0	943 1 Telefon tesisi
2000	0	946 2 Yem
400	0	950 0 Kütüp ve resail
15500	15500	Yekûn

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{381}$

27-1-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Millî Müdafaa vekâletinin 928 senesi bütçesinin bazı fasılları arasında münakale icrası hakkında vekâleti müşarünileyhadan tanzim ve Maliye vekâletinden tevdi olunup İcra Vekilleri Heyetinin 26/1/929 tarihli içtimasında Yüksek meclise takdimi kabul olunan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatası leffen takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifa va neticesinin iş'arına müsaade buyrulması rica olunur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Bazı kazaların mevkilerini değiştirmesinden doğan iskân vaziyetinin islahı ve zelzele, yangın ve sel gibi afattan dıçarı harap olanlara mevsim hasebile her tarafta tamire lüzum gösteren askerî binaların tamirâtı ve Avrupadan gelen ve gelmekte bulunan mâlzemenin muhafazası için acil inşaat ve tamirat icrasına lüzum tahakkuk etmiştir. Vekâletin 928 senesi bütçesine mevzu ve ordunun bu hususta mevcut bek büyük ve mübrem ihtiyaçlarına göre gayet az olan inşaat tahsisâtı ise tamamen sarfolunmuş bitmiştir.

Meydana çıkan bu zarurî ihtiyaçları ortadan kaldırmak için bütçede münakale icrasından başka çare bulunmamıştır.

Tetkikat neticesinde 867 numaralı faslı mahsustan (350,000) ve 876 numaralı şehitlikler masrafı faslından (15 000) liranın tasarruf olunabileceği anlaşıldığından merbut kanun lâyihası mezkûr (365 000) liranın 872 inci inşaat ve tamirat faslına naklini temin maksadile tanzim ve takdim kılınmıştır.

M. M. Vekâletinin 1928 senesi bütçesinin fasılları arasında münakale icrası hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Millî Müdafaa vekâletinin 1928 mali sene bütçesinin 867 inci faslı mahsusundan (350000) ve 876 inci şehitlikler faslından (15000) lira ki ceman (365000) liranın 872 inci inşaat ve tamirat faslına nakline mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — İşdu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — İşbu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

26-1-1929

Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
Ş. Saracoğlu	D. T. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	Mahmut Esat	İsmet
		S. İ. M. V.	İk. V.	Na. V.	Maf. V.
		D. Refik	M. Rahmi	Recep	İsmet

Riyaset celileye

1928 Senei maliyesi Meclis bütçesinin bazı masarife mukabil konulmuş olan tahsisatın kifayet etmiyeceği anlaşıldığından munzam tahsisat istenilmesine zaruret hasıl olmuştur. Merbutan takdim edilen kanun lâyihası ile esbabı mucibesinin Divanı riyasetçe tetkik ve Bütçe encümenine tevdiine müsaade buyrulması rica olunur efendim. 14-1-1929

İdare amirleri

Tefik Kâmil Falih Rıfki Şükrü

Esbabı mucibe

B. M. M. 928 bütçesince bazı masarife mukabile mevzu tahşisat kâfi gelmediğinden merbut cetvelde müfredatı yazılı olduğu veçhile 57 966 lira munzam tahsisat istemeğe ihtiyaç hasıl olduğunu arz ederiz.

Mf. V. merhum Necati beyden inhilâl eden İzmir mebusuluğu ile peşte elçiliğine tayin edilmiş olan Behiç beyden inhilâl eyleyen İstanbul mebusluğuna intihap olunacak zevatın tahsisatına mukabil birinci faslın ikinci âza tahsisatı maddesine 7200 ve 928 bütçesine altı aylık olarak vaz edilen mürakıp hakkı huzurunun oniki aya iblâğı için lâzım gelen 990 lira âza tahsisatı maddesinden nekledilmiş olduğundan işbu mebleğin mezkûr maddeye ilâvesile birinci faslın ikinci maddesine ceman 8 100 liranın ve altıncı uzaklık ve bahlılık zammı maddesine 450 liranın zammı zaruri bulunmaktadır.

Âzayı kiramdan pek çok zevatın busene ailelerini getirmiş ve götürmüş olmalarından dolayı âza harcırahı olarak ikinci fasla konulmuş olan 90000 lirası sarfolunarak elyevm yirmi bin lira kalmıştır. Bir defalık azimet harcırahları yekûnu 35000 liranın şimdiye kadar 7000 liraya balığ olmasına ve aile harcırahları için de bu sene zarfında 5000 lira sarf edileceği tahmin edilmekte bulunmasına göre icabeden 40000 liraya mukabil noksan kalan yirmi bin liranın mezkûr fasla ilâvesi iktiza etmektedir.

On ikinci faslın ikinci ve üçüncü maddelerini teşkil eden Otomobil işletme ve tamirâtı için verilen tahsisat kâfi gelmediğinden bu maddeler için beşer yüz lira verilmesini teklif ederiz .

Meclis binasına yapılan ilâveden dolayı Otomatik Telefonların nakli lâzım geldiğinden yetiştirmeyeceği anlaşılan Telefon tesisatı masarifi için on beşinci faslın birinci maddesine üç yüz lira ilâvesi muktazi görülmüştür .

Yirmi ikinci tesisat ve demirbaş faslı için talepedilen munzam tahsisat gerek Meclisin gerek Matbaanın Elektrik makinalarında icrası faideli görülen tadilattan neşet etmektedir .

Meclisin tenvirine ve Matbaanın gerek tenviri gerek tahrikine hizmet eden makinalar şimdiye kadar Benzin ile işletilmekte idi, halbuki bunların Ankara şehir ceryanından alınacak kuvvetle işlettirilmesi - kuvvei muharrike fiatı ucuz olduğundan - yüzde 40 - 50 menfaatli olacağı hesap edildiğinden ve bu suretle sarfiyatın mürakabesi sühulet kesbedeceğinden Meclis ve Matbaaya birer elektro motör ve dinamo mübayaası için bu fasla 7080 lira zam teklif etmekteyiz .

Bu sene Meclis binasına ilâve edilen kısmın hini inşasında temellerinde ziyade miktarda su çıkmış ve bu suyu kesmek ve temelleri sağlam tutturmak için keşiften fazla masraf ihtiyarı kesbi zaruret etmiştir. yeni binanın Kalorifer tesisatı ile eski bina Kaloriferlerinin Islahı için icabeden tek bir santral mahallinin inşası için inşaat tertibinden para sarf olunmuş ve senei maliye bidayetine kadar Meclis bahçesi masarifi daimesi içinde tahsisat kalmadığı gibi intizar odasının diğer tarafa nakli ve âzayı kiramın misafirlerle görüşmeleri için bir mülâkat odası ihzarı da tahmin harıcında masrafı intaç etmiştir. Bunların yapılmaması başlanmış olan işlerin yarıda kalması demek olacağından yirmi birinci inşaat ve tamirat faslının ikinci maddesi için 10566 liranın tahsisatı münzamama olarak talebine ihtiyacı mesetmiştir.

Riyaset konağı bahçesine ilhaki zarurî bulunan ar sanın şimdiden mübayaaya edilmemesi başkalarına satılması imkânına mahal bırakacağından mezkûr arsanın derhal mübayaası ile etrafının dıvarla çevrilmesi ve senei atıye için tarhu tanzime müsait bir hale getirilmesi lâzım geldiğinden birinci maddeye de 6500 lira zammı lâzım gelmektedir.

On üçüncü faslın ikinci defatir ve evrakı matbua maddesine ilâvesini teklif ettiğimiz 2 500 ve on sekizinci matbua işletme faslı için talep ettiğimiz 1 500 lira zamlar harf inkilâbından dolâyi matbua işlerinin ziyadeleşmesinden naşidir.

Bu fazla masarife mukabil evelçe mübayaaya olup lüzumu kalmamış olan otuz ton benzin ile iki bin kilo kadar makina yağı Maliye vekâletine devrolunacağı gibi on üçüncü faslın üçüncü melbusat maddesinden beş yüz ve sekizinci mefruşat faslından bin liralık tahsisat imha olunacaktır.

Fatih rıfki   Tevfik kâmil   Şükrü

Kanun layıhası

MADDE 1 — 929 senei maliyesi Meclis butçesinin birinci faslının ikinci âza tahsisatı maddesine 8 100 lira ve ikinci harcirah faslına 20 000 lira ve altıncı uzaklık ve bahahlık zammı faslına 450 on ikinci faslın ikinci maddesine 500, üçünü maddesine 500 on üçüncü faslın ikinci defatir ve evrakı matbua maddesine 2 500 ve on beşinci faslın birinci telfon masarifi tetsisiyesi maddesine 300, on sekizinci matbua işletme faslına 1 500 yirmi birinci faslın birinci riyaset konağı inşaat ve tamirat maddesine 6 500 ve aynı faslın ikinci Meclis inşaat ve tamirati maddesine 10 566 ve yirmi tkinci tesisat ve demir baş faslına 7 080 lira tahsisatı munzamme olarak ita olunmuştur.

MADDE 2 — işbu kanun neşri tarihinden muteberdir .

MADDE 3 — işbu kanun Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

T. B. M. M.

B. Encümeni

Mazbata № 45

31-1-1929

Esas № $\frac{1}{292}$ $\frac{2}{88}$

331
335
338
343
348
355
356

Riyaseti celileye

Bş. V. ten varit olup muhtelif tarihlerde encümenimize havale buyurulan sekiz kıt'a kanun lâyihasıyla idare heyetinin bir kıt'a teklifi kanunisi alâkadar vekiller ve zevat hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyihalara ve teklife merbut esbabı mucibelere ve her biri hakkında alınan şifahi izahata nazaran kabullerinde zaruret körülmüş ve şekle ve müfredata müteallik tadilâtı muhtelifeden maada kâffesinin bir lâyihada tevhibi bittensip ona göre yeni bir lâyiha ihzar kılınmıştır. İşbu lâyihamın birinci maddesi $\frac{1}{292}$ numaralı lâyiha ile Maarif V. 1928 senesi bütçesine 30 000 liramın tahsisatı munzamma olarak ilâvesi hakkındaki kanun lâyihasının mukabilidir . Bu tahsisatı munzamma Afganistandan gelen yüz erkek ve on beş kız talebesinin lise ve orta mekteplerimizde meccanen okutulması maksadına matuf olup 709 uncu faslın 6 ncı maddesi için istenilmiştir. Mesele bir derece hususî mahiyeti haiz olmasına ve bunun lise ve orta mektepler tertibine ilâvesi bu tertibe mukabil olmak üzere kadrodada tashihat yapılmasını istilzam edeceğine mebnî muvafık görülmemiş ve Afgan talebesi namına

bir tertibi mahsus küşadı da iltizam edilmeyerek memaliki ecnebiyeden lise ve orta mekteplerde tahsile gelecek talebe masarifi unvanlı bir madde tespit olunmuştur.

İkinci madde tahsisatı munzamman olarak muhtelif devair bütçelerine ilâvesi kabul olunan 352,066 liraya taalluk etmektedir. Bu miktar birinci maddedeki 30,000 lira ile birleştirildiği takdirde bu lâyiha ile 1928 bütçesine inzimam eden tahsisat yekûnu 382,066 liraya balığ olmaktadır.

Dördüncü maddede görüleceği veçhile yine bu lâyiha ile muhtelif devair bütçelerinde 106,700 liralık tahsisat imha kılınmakta olduğundan 1928 bütçesine inzimam edecek hakiki miktar 275,366 liradan ibaret bulunuyor.

Tahsisatı munzammadan azamî ihtiraz encümenimizin daima nazarı dikkatte bulundurduğu esaslardan olmakla beraber 1928 bütçesinden sonra Meclisi alinin kabulüne iktirn eden bazı varidat kanunlarının temin ettiği karşılık ve isteniln masrafların mübrem mahiyetleri nazarı itibara alınarak bu defa da 275 366 liranın ilâvesi mecburî görülmüştür.

Lâyihamın üçüncü meddesi muhtelif devair bütçelerinde ceman 391,500 liranın münakalesini ve dördüncü madde imhayi ihtiva etmekte ve beşinci madde Rüsumat kadrosunda bazı tadilata altıncı madde Rüsumat bütçesinin 296 ıncı faslı unvanının tebdiline ve yedinci madde de İktisat Vekâleti bütçesinin 810 uncu faslım (T) cetveline ithaline müteallik bulunmaktadır. Rüsumat bütçesindeki kadro tadilatı zirhli otomobillerin hizmete girmeleri zaruretine müptem olduğu gibi Rüsumat bütçesinin 296 ıncı faslı unvanının tebdili de aynı zarurettin inbias etmiştir.

Yeni lâyihamın sekizinci ve dokuzuncu maddeleride usule müteallik bulunuyor.

Bu suretle ihzar kılınmış olan lâyiha Heyeti umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Erzurum	Aydın	Bursa	Istanbul	Edirne
	Mühendis	Kâtip	R. Vekili	Reis
<i>H. Aziz</i>	<i>Mitat</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Fuat</i>	<i>Şakir</i>
Sivas	Niğde	Kütahya	Elaziz	Erzurum
Rasim B. imzada bulunmadı	<i>Ata</i>	<i>Nıyazi Asım</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>N. Atuf</i>
Isparta	Yozgat	Tokat	Sinop	
<i>Mükerrem</i>	<i>S.Sırrı</i>	<i>Şevki</i>	Recep Zühtü B.imzada bulunmadı	

Bütçe encümeninin teklifi

Muhtelif devairin 1928 senesi bütçelerine tahsisatı fevkalâde ve munzamman itasına ve bazı münakale ve imhalar ve kadrolarla fasıl unvanlarında tadilat icrasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Maarif Vekâleti 1928 senesi bütçesinde [Memaliki ecnebiyeden lise ve orta mekteplerde tahsile gelecek talebe masrafı] namile 709 uncu fasılda yeniden açılan 8 inci maddeye 30 000 lire tahsisatı fevkalâde olarak vazedilmiştir.

MADDE 2 — Merbut [1] numaralı cetvelde gösterildiği veçhile bazı devairin 1928 senesi bütçelerinin muhtelif fasıl ve maddelerine ceman 352 066 lira tahsisatı munzamman olarak ilâve edilmiştir.

MADDE 3 — Muhtelif devairin 1928 senesi bütçelerinin merbut [2] numaralı cetvelde muharrer fasıl ve maddeleri arasında ceman 391 500 liralık münakale icra edilmiştir,

MADDE 4 — Muhtelif devairin 1928 senesi bütçesinin merbut [3] numaralı cetvelde muharrer fasıl ve maddelerinden ceman 106 700 liralık tahsisat imha kılınmıştır.

MADDE 5 — Rüsumat müdüriyetumumiyesi 1928 senesi kadrosunun vilâyet memurinin ve müstahdemini kısmında mrbut [4] numaralı cetvlede gösterildiği veçhile tadilat icra olunmuştur.

MADDE 6 — Rüsumat müdüriyeti umumiyesinin 1928 senesi pütçesinin 296inci faslı

unvam [Bahrî ve berrî muhafaza vesaiti masraf] suretinde tadil edilmiştir.

MADDE 7 — İktisat Vekâletinin 1928 senssi bütçesinin 810uncu [Distofajin darülistihzari] faslı bütçe kanununun 8 inci maddesine mrbut [t] cetveline ithal olun muştur.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 9 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur .

(1) numaralı cetvel

F.	Ma.	Muhassasatın nevi	Lira
Büyük millet meclisi			
1	2	Âza tahsisatı	8 100
2		» harcirahı	20 000
6		Uzaklık ve pahalılık zammı	450
12	2	Tamir	250
	3	İşletme	250
		Fasıl yekûnü	500
13	2	Defatir ve evrakı matbua	2 000
15	1	Masarifi tesisiye	250
18		Matbaa işletme masarifi	1 500
21		İnşaat ve tamirat	
	1	Riyaset konağı	6 500
	2	Meclis	10 566
		Fasıl yekûnü	17 066
22		Tesisat ve demirbaş	7 000
		Yekûn	56 866
Diyanet işleri Reisliği			
146		Uzaklık ve pahalılık zammı	11 200
Umum jandarma komandanlığı			
482	1	Tenvir ve teshin	20 000
492	2	Hayvan yem bedeli	200 000
		Yekûn	220 000
Maarif Vekâleti			
718		Yeni türk harflerinin istilzam eylediği masraf	64 000
		Umumi yekûn	352 066

1 2 1 Numaralı cetvel

F.	M.	Muhassasatın nevi	Tenzili.	Zammı.
Rüsumat umum müdürlüğü				
276		Uzaklık ve pahalık zammı	6 500	
274	1	Vilâyat müstahdemini daimesi ücreti		6 500
Milli müdafaa Vekâleti				
867		Faşlı mahsus	350 000	
876		Şehitlikler masarifi	15 000	
872		İnşaat ve tamirat		305 000
		Yekûn	365000	365 000
Bahriye				
909	1	Levazımı müteferrika	4 500	
908	2	Techizat		1 000
921		Bhariye matbaası işletme masrafı		3 000
		Yekûn	4 500	4 500
İmalâti harbiye				
940		İkramiye	4 000	
954		Tetkik ve tecrübe heyetleri masarifi	500	
958	5	Tesisatı cedide ve tevsiat	11 000	
937		Mefruşat ve demir baş		2 000
938	2	Kırtasiye		200
939		Müteferrika		8 000
941	1	Bedeli icar		500
	2	Masarifi mulhakeme		200
	3	Defatir ve evrakı matbua		1 000
		Faşıl yekûnu		1 700
943	1	Masarifi tesisiye		1 200
946	2	Yem		2 000
950		Kütüp ve resail		400
		Yekûn	15 500	15 500
		Umumi yekûn	391 500	391 500

(3) Numaralı Cetvel
Muhassasatın nevi

F.	M.		Lira
Büyük Millet Meclisi			
8		Mefruşat	1 000
13	3	Melbusat	500
			Yekûn
			1 500
Diyanet işleri Reisliği			
143		Vilâyat memurini mnaşati	500
145		Tahsisatı fevkalâde	1 700
148		Müstehikkını ilmiye	
	1	Maaş	800
	2	Tahsisatı fevkalâde	4 000
			Fasıl Yekûnu
			4 800
161	1	Muayyenat	4 200
			Yekûn
			11 200
Maliye Vekâleti			
176		Tahsisatı fevkalâde	10 000
Dahiliye Vekâleti			
344		Vilayet memurini maaşatı	2 000
346		Tahsisatı fevkalâde	6 000
			Yekûn
			8 000
Adliye Vekâleti			
634		Vilayat memurini maaşatı	10 000
Maarif Vekâleti			
676		Tahsisatı fevkalâde	26 000
Nafia Vekâleti			
757	1	Devlet demir yolları ve limanları idaresi bütçesine muavenet	25 000
İktisat Vekâleti			
774		Vilâyet memurini maaşatı	5 000
776		Tahsisatı fevkalade	10 000
			Yekûn
			15 000
Umumi yekûn			106 700

[4] numaralı cetvel

	1928 Kadrosunda kabul olunan		Bukerre tadil olunan	
	adet	ücret	adet	ücret
Sandalcı	103	40	99	40
«	36	37,50	32	37,50
İkinci kaptan ve topcı zabiti	5	75	3	75
Uçuncü « « «	32	90	29	60
İkinci çarhçı	5	75	3	75
Üçüncü »	27	60	25	60
Elektirik memuru	3	45	1	45
Makine ve goğerte lostromosu	8	45	5	45
Yağcı ve ateşçi	47	45	41	45
Kamarot ve ve aşçı	7	37,50	5	37,50
Gemici ve taife	29	37,50	20	37,50
Şöför [1]	0	0	10	120
» muavini [1]	0	0	10	80
Makineli tüfek atıcısı [1]	0	0	10	60
» » muavini [1]	0	0	10	50

[1] Muhafaza memuru sıfatını haizdirler

İstanbul polis ser Komiserlerinden İbrahim Fevzi Beyin millî mücadeledeki hizmetine binaen istiklâl madalyasile taltifi hakkında ³/₂₁₅ numaralı Başvekâlet teskeresi ve Millî müdafaa Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube

Sayı ⁶/₈₅

5-1-929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Mücadelei milliyedeki hizmetlerine binaen İstiklâl madalyasile taltifini istirham eden İstanbul Polis Serkomiserlerinden İbrahim Fevzi efendiye ait olup Dahiliye Vekâletinden tevdi olunan muameleli evrak leffen takdim kılındı. Müracaatı tarihi muayyen müddetin hitamından evel olduğu anlaşılan mumaileyh hakkında muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim .

Başvekil
İsmet

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar № 30

31-11-929

M. M. Encümeni mszbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Encümenimize havale buyrulan Başvekâletin 5 / 1 / 1929 tarih 6/85 numaralı teskeresine merbut İstanbul Polis serkomiserlerinden İbrahim Fevzi Ef. ye ait arzuhal ve evrak tetkik ve müzakere olunarak :

Mumaileyhin yapmış olduğu işlerin umumî vezaifinden ibaret görülerek kanuna tevfi kan İstiklâl madalyasile taltif edilemeyeceğinin Heyeti umumiyeye arzına karar verildiği maruzdur efendim .

Âza	Âza	Âza	Kâ.	Ma. Mu.	R.
<i>Abdülhak</i>	<i>Nakittin</i>		Bitlis	İstanbul	Cebelberket
			<i>Muhittin Nami</i>	<i>İhsan</i>	<i>Naci</i>
				Âza	Âza
				<i>L. Müfit</i>	<i>B. Lutfu</i>

